Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 264 (7. 353) 1990 йил 20 ноябрь, сешанба. Баҳоси 3 тийин

Ўзбекистон Компартияси Устави лойиҳаси муҳокамада

ВАҚТ НАТИЖА БЕРАДИ

⊙ Жумҳурият коммунистларининг Устави қандай бўлиши керак? Жумҳурият бўйича партия ҳужжатининг муҳокамага қўйилиши илк маротаба бўлса керак. 7 ноябрь байрами арафасида бу ҳужжатнинг лойиҳаси матбуотда эълон қилинди. Тошкент шаҳрида Устав лойиҳаси бўйича дастлабки муҳокама Акмал Икромов районида бошланди. Район партия қўмитаси даставвал ишни район партия комитети аъзолари, йирик корхоналар партия қўмиталари котиблари, партия кексаларини бир даврага тўплашдан бошлади. Мақсад уларнинг фикрлари билан ўртоқлашиш, маслаҳатлашиш эди. Ўз навбатида бир-бири билан фикр алмашган котиблар эса шундай маслаҳатлар алмашувидан хулоса чиқариб, ўз ташкилотларида муҳокама қилишга йўлланма оладилар.

ДАВРА суҳбатини биринчи бўлиб 2-автокомбинат партия қўмитасининг котиби Л. В. Клестов очди. У жумҳурият коммунистларининг Уставига қатор ўзгартиришлар киритиш лозимлигини айтади.

— Уставни бандма-банд ўқиб чиқиб ўзгартириши керак бўлган жойлари кўплигини кўрдим, — дейди Леонид Владимирович гапида давом этиб. — Масалан, 9-параграфда «халқлар дўстлигини мустаҳкамлашга, жумҳуриятда яшовчи барча миллат ва элатлар вакилларининг миллий анъаналарига, тарихий ва маданий меросига, тилига ҳурмат қилишга «мажбурдир» деган жойи бор. Бу нарса ўтган йилги қабул қилинган тил ҳақидаги Қонунда ҳам акс этган эди-ку.

У яна коммунистлар синови ўтказилиши хусусидаги фикрларини баён қилди. Шунингдек юқори партия органларига коммунистларни сайлаш муқобил бўлиши шарт эмас, деб ҳисоблайди.

— Мен эса буни ёқлайман, — дейди «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси партия қўмитасининг котибаси Т. М. Гилманова.

Л. Клестов: Муқобил бўлса-бўлмаса ҳеч қайси ташкилот ўз коммунистини, яъни номзодини ёмон демайди.

Т. Гилманова: Ҳар бир номзод учун масъулияти ошади, бу бир тарафдан қизиқ-ку!

Даврадаги бошқа коммунистлар ҳам бу масалада ўз фикрларини айтишди. Фикрлар хилма-хил, мақсад эса бир. Партиянинг янгиланиш йўлини тезроқ ниҳоясига етказиш керак. Партия тарихидаги воқеалар албатта кеча КПССга келган одам учун ёруғ бўлиб кўринмаслиги табиий. Аммо умрининг мазмунини, эътиқодини Коммунистлар партиясида деб билган одам учун бу йўл ҳамиша қадрли ва эъзозли. Шу боисдан бўлса керак партия кексаси А. Г. Берилло бу мавзуда куйиниб гапирди.

— Устав коммунист амал қилиши шарт бўлган аниқ дастур бўлиши керак. Энг аввало ундаги тарбия, интизом мезони шундай кўрсатилиши керакки, коммунист ўзини ҳақиқатда шу партияда эканлигини ҳис қилсин. Мана ҳозир кўпчилик партиядан кетишни оддий ҳол деб биладиган бўлиб қолди. Йўқ, олдинига яхшилаб ўйласин. Кетишга қарор қилдими, иккинчи марта бу сафга қўшила олмаслигини ҳис қилсин. Менга Уставнинг биринчи бандидаги мустақиллик ҳақидаги гаплар ёқмади. Жумҳурият партияси-алоҳида иш қиладиган бўлса, КПСС қарорлари, қонунларини бажариш қандай бўлади? Кейин яна «Партия кексаси» шарафли номини бериш ҳақидаги фикрларимни айтмоқчи эдим. 35 йил эмас, 50—60 йиллик партия фаолиятига эга бўлган одамгина бу номни олиши лозим.

С. С. Дорошенко, партия кексаси: 35 йил дейилган муддатга мен қўшиламан. Гап менимча 10 йилми, 50 йилми муддатда эмас, коммунистнинг фаолиятида. Шундай одамлар бор, йиллаб партияда бўлади-ю бирор нафи тегмайди. Муддати бўлгач, улар ҳам бу шарафли номни олиши керакми?

Г. И. Медников, район халқ назорати қўмитасининг раиси: Эҳтимол 30, 40, 50 йил қилиб турли даражада белгилаб қўйиш керакдир.

Бу масала ҳам даврада узоқ тортишувга сабаб бўлди. Татьяна Гилмановани яна сайлов органларига коммунистларни қай тарзда сайлаш қизиқтирар экан. Унинг фикрича, сайланган одам ўша сайловчилар олдидагина ҳисобот бериши лозим. Акс ҳолда кимдир сайлайди, яна бошқа биров ҳисобот тинглайди.

Л. Клестов: «Жиноий жавобгарликка тортилган коммунистнинг партияга аъзолиги масаласи суд ҳукми кучга киргандан кейингина кўриб чиқилади», дейилади. Менимча, кўриб чиқилганда ҳам судланган одамнинг партия билети зудлик билан тортиб олиниши керак эмас. Ҳар хил сабаблар бўлади ахир. Ҳаммасига бир хил қараб битта қолипнинг ичига тиқиш шартмас-ку!

И. Ф. Гойек, 229-ўрта мактаб директори: Партия билети албатта ўзида қолиши керак. Ахир суднинг инсон эътиқодини тортиб олишга ҳаққи йўқ-ку! Бу масалада ҳам Устав лойиҳасига ўзгариш киритиш керак.

Бундай ўзгартишлар талаб қиладиган жойи Устав лойиҳасида ҳақиқатда кўп экан. Ҳа, аслида лойиҳа айни шунинг учун ҳам эълон қилинган. Давра қатнашчилари мулоҳазаларни баҳсли тарзда бўлса ҳам баён қилдилар, янги-янги фикр алмашдилар. Қизиғи, битта банд бўйича ҳаммасининг фикри бир жойдан чиқди. Яъни, 8-бандни Уставдан мутлақо олиб ташлаш зарурлигини айтишди. Уларнинг фикрларича, Ўзбекистон Коммунистик партияси фаолиятининг тўхташи — бу бўлиши мумкин эмас. Начора, ҳар соҳада ҳар кимнинг ўз фикри бор. Олдинда вақт тиғиз бўлса ҳам жумҳурият Коммунистик партиясининг XXII съезди давомигача вақт бор.

Лойиҳа муҳокамаси эса энди бошланди, ҳали давом этади.

Ф. ҒУЛОМОВА.

ДОРИЛФУНУН ЮБИЛЕЙИ

19 ноябрь куни Тошкент дорилфунунининг 70 йиллигига бағишланган тантаналар Ўзбекистон пойтахтининг талабалар шаҳарчасидаги В. И. Ленин ҳайкали пойига гуллар қўйиш билан бошланди.

Ўрта Осиёдаги энг кўҳна олий ўқув юртининг юбилейига мамлакатдаги 46 та олий ўқув юртидан, шунингдек Австрия, Миср, Туркиядан ва бошқа мамлакатлардан меҳмонлар келишди.

Тошкент Давлат дорилфунунининг тарихига бағишланган юбилей илмий конференцияси бўлиб ўтди. Маърузаларда 1920 йилда Ленин Декретига биноан ташкил этилган дорилфунун ҳозир мамлакатдаги етакчи олий ўқув юртларидан бирига айланганлиги таъкидланди. Ҳозир бу ерда 20 минг талаба — мамлакатдаги 46 миллат ва элат вакиллари, 65 та чет давлатнинг фуқаролари таълим олмоқда. 16 факультетнинг барчасида катта илмий-тадқиқот ишлари олиб борилянти.

Дорилфунун музейи тузатилиб, кўргазмаси янгилангандан кейин шу куни қайтадан очилди. Унда тарих саҳифаларини, бугунги ютуқларни яққол кўриш мумкин. Юбилей кунлари шарқ факультетининг талабалари янги бинога кўчиб ўтишди. Уларга кўп қаватли янги бино берилди. Бу ерда ўқув ва илмий-тадқиқот ишлари учун барча шароитлар яратилган.

(ЎзТАГ).

ЛОБАР ҚИЗЛАР

ҲАЁТ қизиқ-да. Қаерда 3—4 аёл йиғилиб қолса аввало гапни ўзлари кийиб келган либосларининг бичими-ю қаерда тикилгани ҳақида қизғин баҳслашиб кетишади. Дарҳақиқат, аёлларимизни ҳам тушуниш керак-да, ахир. Дўконларимиз пештахталари ҳувиллаб ётган бизнинг ана шундай мураккаб ва зиддиятли кунларимизда кўнгилга ёқадиган бирор либосни топишнинг ҳам ўзи бўлмайди. Лекин, ҳаётимизда қувончли кунлар — тўю тантаналар бор экан, бу кунларимизга атаб қўйилган материаллар албатта сандиқлардан чиқарилади ва улар чевар тикувчиларнинг қўлига топширилади. Тикувчи эса бутун касб маҳоратини ишга солиб қоматга ярашиқлик либослар тикишади...

Чап томондаги суратда тасвирланган чевар қиз Гулчин Абдримова ва ўнг томондаги суратда тасвирланган Тўлганой Усмоновалар ҳам ёш бўлсаларда ўз мижозларига эга бўлган лобар чеварлар ҳисобланишади. Улар қўлидан чиққан бежирим либосларни кийган мижозларнинг бир севинчига ўн севинч қўшилади. Биноларни чевар учун эса мижозидан миннатдорчилик сўзларини эшитишдан ортиқ мукофот бўлмаса керак!

Гулчин билан Тўлганойнинг жумҳурият трикотаж буюмлари моделлари уйида меҳнат қилаётганларига ҳам анча бўлиб қолди. Шу ўтган вақт ичида улар ўз ишига масъулият билан ёндошиш, жамоа режаларини бажариш йўлида жонбозлик кўрсатиш фазилатларини эгаллаб олишди. Уларнинг айни шу кунлардаги меҳнатидан ҳамкасаба дугоналари ҳам мамнун. Чунки кунлик топшириқлар доим ортиғи билан адо этилгандан кейин юз ҳам ёруғ бўлади-да!

Моделлар уйи жамоаси ҳам халқимизнинг кийим-кечакларга бўлган талабини иложи борича тўлароқ қондириш йўлида фидойилик кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Ана шу меҳнатнинг олдинги жабҳаларида эса Гулчин ва Тўлганой сингари лобар қизлар боришаяпти.

С. БОБОЕВ.
Ҳ. Солиҳов суратлари.

Обуна—91:

ҲАЛИ ҲАМ КЕЧ ЭМАС

БУ галги обуна кампанияси ҳамманинг: нашриётлар, рўзнома ва ойномалар муҳарририятлари, почта идоралари ходимларининг юмушларини кўпайтириб юборди. У шу соҳадаги ҳал қилиниши керак бўлган кўпгина муаммоларни юзага чиқарди, обуначиларни кўп масалалар устида бош қотиришга ундади ва ниҳоят, почта хизматчиларининг меҳнат ва маиший турмуш шароитларини яхшилашга эътиборни кучайтиришни ҳам тақозо қилиб қўйди.

Жумҳурият Алоқа вазирлигининг навбатдаги селектор кенгашида ана шулар ҳақида сўз борди. Унда Ўзбекистоннинг турли вилоятларида обунанинг қандай кетаётганлиги тўғрисидаги ахборотлар билан бир қаторда жойларда почтанинг турли муаммолари қай тарзда ҳал этилаётганлиги ҳақидаги ўзига хос ҳисоботлар ҳам қўшилди.

Шундай қилиб марказий рўзномаларга обуна ишлари ниҳоясига етди, жумҳурият, вилоят, шаҳар рўзномалари ва ойномаларига обунани расмийлаштиришга бор-йўғи яна ўн кун қолди.

Хўш, обуначиларга хат-хабарлар ва нашрлар ўз вақтида етказиб берилармикан? Селектор кенгашида гарчи бу савол атрофида сўз бормаган бўлсада, лекин «Оқшом» рўзномасига унинг муштарийларидан келаётган кўпдан-кўп мактубларда бу савол тез-тез қайтарилмоқда

— Хат-хабарларни эгаларига элтиб бериш унчалик кўп вақт талаб этмайди, — дейди шаҳар почта алоқаси ва матбуот тарқатиш бирлашмаси бошлиғининг ўринбосари Б. С. Кубеев. — Лекин рўзномалар ва ойномаларни белгиланган манзилгоҳларга ажратиб, саралаш анча куч-ғайратни талаб этади. Шу боисдан бу нашрлар қанчалик почта бўлимларига илгарироқ келса биз уларни обуначиларга шунчалик тезроқ етказиш имконига эга бўламиз. Аммо бу ишда почта ходимларининг саъйи-ҳаракатининг ўзи етарли эмас. Ягона технологик жараёнда муҳарририят — босмахона — транспорт баҳамжиҳат ишлаши керак. Умуман олганда биз «Оқшом» рўзномалари алоқа бўлимларига соат 14 га етказиб берилган тақдирдагина биз уларни чиққан куни эгаларига етказиб бериш кафолотини оламиз.

Ўз навбатида бизларнинг ҳам бир қатор саволларимиз, таклифларимиз бор. Масалан, нима учун нашриёт «Вечерний Ташкент» рўзномасини иккита машинада чоп этмайди? Бу нарса чоп этиш суръатини, рўзноманинг босмахонадан чиқиш вақтини ҳам тезлаштирган бўларди, бундан бизнинг ишимиз ҳам енгиллашарди. Бу таклифга муҳим эътиборни қаратиш керак деб ўйлайман. Чунки Алоқа вазирлиги бу борадаги сарф-харажатларнинг бир қисмини ўз зиммасига олишга рози. Иккинчи масала шундан иборатки, у рўзномаларни ўраб-жойлаш масаласидир. Рўзномалар ўралаётган пайтда уларни боғлайдиган капрон ип 7 нусха рўзномани йиртиб юборади. Ана шундай ҳолда биз уларни обуначиларга етказиб бера оламизми? Ўн ой мобайнида 20 минг нусхадан ортиқ «Вечерний Ташкент» ва 10 минг нусхага яқин «Тошкент оқшоми» алоқа бўлимларига кам етказиб берилди.

Нашрларни етказиб бериш ҳақидаги шартномани бу иш билан шуғулланмаса ҳам нашриёт билан жумҳурият «Союзпечати» шартнома тузаётгани, шу масалага мутасадди бўлса ҳам у билан бевосита боғлиқ бўлмаганлар томонидан имзоланиши бизни ажаблантиради.

Нашрларни етказиб берувчилардан яна бири 143-автомобиль транспорт корхонасидир. Бу ерда бизни энг муҳим масала ўйлантирмоқда. Ўтган ўн ой мобайнида шу автомобиль корхонаси 16 та машинани етказиб бермади, почталарни ташийдиган 65 та рейсни барбод этди, 110 та машинани кечикиб юборди, 134 та машина техник жиҳатдан ишга ҳозирланмаганлиги сабабли бу машиналар рейсни бажаролмади. Шундай ҳолларга қарамай кўпайиб кетган харажатларимизни ҳеч ким қопламаяпти.

Ҳа, обуна кампанияси почтачиларнинг бир қатор муаммоларини, биринчи галда уларнинг ижтимоий муаммоларини юзага чиқариб қўйди. Бу муаммоларни ҳал қилиш юзасидан аниқ чора-тадбирлар белгиланди, уларнинг бажарилиши ҳақида декабрь ойида бўлиб ўтадиган биринчи жумҳурият почтачиларининг слётида ҳисобат берилиши керак. Яна бир гап: биз «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномалари обунаси бўйича ҳамма сарф-харажатларни ўз зиммамизга олдик. Бизнинг 500 хизматчиларимизга абонентлар расмийлаштириб қўйилди.

Ишни бундан буён механизациялаш, иш ҳақини ошириш, энг яхшиларни моддий жиҳатдан рағбатлантириш кадрларимизни мустаҳкамлашга ёрдам беради. Энг муҳими эса келаси йилдан биз почтачиларнинг иш режимини қайта кўриб чиқамиз, уларнинг иш куни ҳозиргидек эрта билан соат 6 дан эмас, балки эрталаб 9 дан бошланади ва соат 17 да ниҳоясига етади.

МУШТАРИЙЛАРИМИЗГА ЯНА БИР БОР ЭСЛАТИБ ЎТАМИЗ: «ОҚШОМ» РЎЗНОМАЛАРИГА ОБУНА БАРЧА АЛОҚА БЎЛИМЛАРИДА ДАВОМ ЭТМОҚДА. УНГА ОБУНА БЎЛИШ МУДДАТИ 1 ДЕКАБРГАЧА ЭКАНЛИГИНИ УНУТМАНГ!

О. ҲАСАНОВА.

⊙ ИЖАРАЧИЛАР ЎЗЛАРИНИ ОҚЛАШЯПТИ

⊙ ИП фабрикасида ижарачи ўз фаолиятини бошлаган кезда Тошкент тўқимачилик комбинатидагилар албатта унинг натижаси нима бўлар экан деб кўз-қулоқ бўлиб туришарди. Натижа ёмон бўлмаяпти. Ижарачи Нуриддин Баҳриддинов етакчилик қилаётган пишитиш цехи ишчилари, айниқса Н. Мирзабоева ва Н. Курочкиналар бошлиқ бригада аъзоларининг меҳнатлари мақтовга лойиқ.

Пишитиш цехи иш фаолияти фабрика учун жуда катта аҳамиятга эга. Агарда улар толаларни яхши пишитмасалар тайёр маҳсулот — иплар ҳам сифатсиз бўлади. Натижада бутун меҳнат чиппакка чиқиб кетиши мумкин.

Пишитувчилардан Ш. Жумамуротова, Н. Хромова, В. Мигаварова, Қ. Шоймонова, съёмчилардан О. Суюнова ва Х. Рустамовалар топшираётган маҳсулотнинг 98 фоизи сифатли деб тан олинмоқда. Шунинг эвазига уларнинг ойлик маошлари 300 сўмдан 500 сўмгача бўляпти.

Бундан кўриниб турибдики, ижара пудрати асосида ишлаш яхши натижа бермоқда.

Г. АБДУЛЛАЕВА.

ЧИННИДЕК ОППОҚ БИНОЛАР

Уй-жой қурилиши — «Оқшом» назоратида

ОКТЯБРЬ ноҳиясининг Қоратош маҳалласида яна бир осмонўпар бино қад ростлади. Ҳозир бахтиёр оилалар бу янги уйга кўчиб киришмоқда. Ташқи томони замонавий қилиб безатилган 12-қаватли бу бинони Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 12-трестнинг 50-қурилиш бошқармасининг Александр Луцькин етакчилик қилаётган бригадаси сифатли қилиб қуриб фойдаланишга топширди.

«Ташгипрогор» институтининг Г. В. Костина раҳбарлик қилаётган лойиҳачилар жамоаси чизган энг сўнгги кўринишдаги лойиҳа асосида тажриба сифатида бунёд этилган бу бино бошқаларга қараганда хоналарининг кенг ва ёруғлиги, гўзаллиги, қолаверса, соддалиги билан фарқ қилади. Бинонинг қад ростлашида, ҳар бир нарсанинг лойиҳада кўрсатилганидек ўз ўрнида бўлиши ва сифатли қурилишида давлат қабули талабчан ходимларининг роли катта бўлди. Уларнинг қатъий ва ҳақли талаблари асосида ғайрат билан меҳнат қилган Рустам Муллажонов, Василий Арзамасцев, Убайдулла Шарипов, Мирёқуб Мираҳмедов каби азамат қурувчилар бошқа ҳамкасбларига ўрнак кўрсатишди.

— Тез кунларда шундай бинолардан яна иккитасини ҳамшаҳарларимизга ҳадя этамиз, — дейди иш юритувчи Василий Понамаренко биз билан суҳбатда. — Икки йил олдин бу ерлар ахлатлар уюми билан тўлган ташландиқ ҳолатда эди. Қурилиш майдончасини эпақага келтириб, бирданига ёнма-ён учта бино қурилишини бошлаб юбордик. Қишнинг аёзли кунларида, ёзнинг жазирама офтобида қурувчиларимиз тер тўкиб меҳнат қилишди. Қурилиш материаллари тақчиллигига қарамай ишни омилкорлик билан ташкил қилиб, юксак унум билан ишлашга ҳаракат қилдик. Қилган меҳнатимиз натижасини кўриб турибсиз, кўзни қувонтирадиган кошона бунёд этдик.

Бригада етакчиси А. Луцькин ўзи ёш бўлишига қарамай 15 кишилик жамоага омилкорлик билан бошчилик қиляпти. Юқори малакали тикловчи Рустам Муллажонов эса кўп йиллик иш тажрибаси билан етакчига яқиндан ёрдам бериб келади. У ёш қурувчиларнинг устози ҳисобланади.

Ёрдамчи пудратчилар кўмагини ҳам алоҳида таъкидлашни истардим. Пардозлаш трестига қарашли 31-қурилиш бошқармасининг Виктор Моторин бошлиқ дурадгорлар бригадаси, Валентина Пиберман бошлиқ сувоқчилар жамоаси аъзолари ўзларининг самарали меҳнатлари билан бинонинг чиройли ва шинам бўлишида салмоқли улуш қўшдилар. Шунингдек, «Ўзбеклифтмонтаж» бошқармаси ходимлари лифт ўрнатган бўлсалар, 2-махсуслаштирилган тиклаш бошқармаси ишчилари эса бинони электр манбаи ва сантехника мосламалари билан жиҳозладилар.

Агар йўлингиз тушиб Ҳадрадан Халқлар дўстлиги майдони томон юрсангиз йўлнинг ўнг томонида савлат тўкиб турган чиннидек оппоқ бинога нигоҳингиз тушади. Билингки, бу бинога юқорида номлари зикр этилган қўли гул қурувчиларимизнинг меҳнати сингган.

М. ОТАХОНОВ,
қурувчи.

ТО Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Ўзбекистон Коммунистик партиясининг «Ўзбекистоннинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллиги, маънавий янгиланиш, ижтимоий адолат ва аҳолининг муносиб турмуш шароити учун» Ҳаракат дастури лойиҳаси эълон қилинди.

⊙ Кеча Тошкентда В. И. Ленин номли Совет болалар жамғармаси Ўзбекистон Жумҳурият бўлими бошқарувининг пленуми бўлди. Унда мазкур жамоат ташкилотининг В. И. Ленин номли Умумиттифоқ жамғармаси таркибидаги мақомига тегишли масалалар муҳокама қилинди ва ташкилий масала кўриб чиқилди.

МАМЛАКАТИМИЗДА

⊙ КПСС Марказий Комитетининг Бош котиби М. С. Горбачев раҳбарлигида бўлиб ўтган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида КПССнинг мамлакатни сиёсий, иқтисодий ва ҳуқуқий барқарорлаштиришдаги иштироки масалалари кўриб чиқилди.

⊙ ССЖИ Олий Кенгаши ССЖИ халқ депутатларининг тўртинчи съездини 1990 йил 17 декабрь куни Москва шаҳрида чақиришга қарор қилди.

⊙ ССЖИ Президенти М. С. Горбачев Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгаши қатнашчилари бўлган 34 мамлакат раҳбарларининг учрашувида қатнашиш учун Франция пойтахти Парижга келди.

⊙ Ю. А. Гагарин номли космонавтлар тайёрлаш марказининг раҳбарлари ва мутахассислари Совет — Япония парвозига тайёргарлик кўришни ниҳоясига етказган экипажларни кеча Бойқўнғир космодромига кузатдилар. Космонавтлар шу куниёқ Бойқўнғирга келишди.

ХОРИЖДА

⊙ ГФЖ молия вазири Т. Вайгель ҳукумат Совет Иттифоқига зудлик билан озиқ-овқат ёрдами кўрсатиш тўғрисидаги масалани кўриб чиқаётганлигини билдирди.

⊙ Филиппин адлия вазири Ф. М. Дрилон уйига номаълум шахслар бир неча бомба ташлаган. Шунинг оқибатида уй жиддий зарар кўрган, лекин ҳеч ким жабрланмаган.

⊙ Корея Жумҳуриятининг Президенти Ро Дэ У унинг декабрь ойида ССЖИга қиладиган сафари икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни бундан буён ривожлантиришга муҳим омил бағишлашига ишонч билдирди.

Бугунги кун нафаси **ТО**

⊙ 11-баланд иморатларни бунёд этувчи трест 20-қурилиш бошқармасининг энг яхши дурадгорларидан Абдумалик Эгамбердиев уй-жойлар қурилишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Т. Каримов сурати.

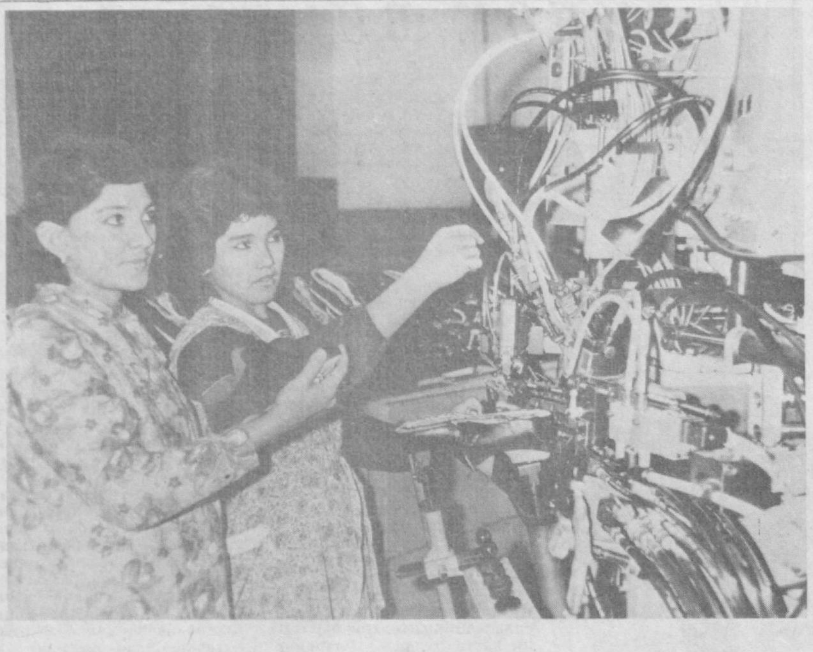

Бозор иқтисодиёти бўсағасида

ЧЕТ ЭЛНИКИДАН ҚОЛИШМАЙДИ

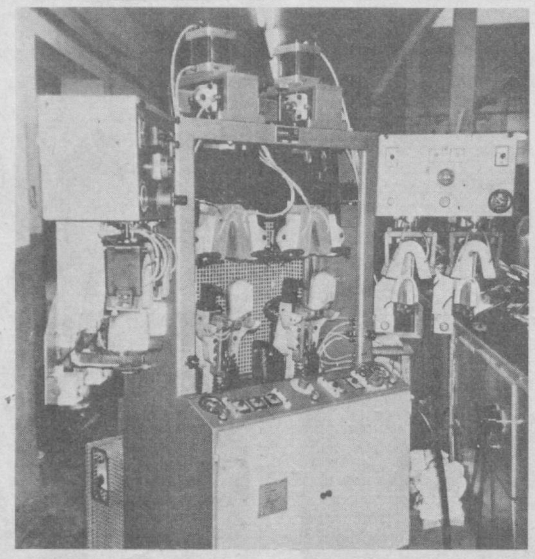

ШАҲРИМИЗНИНГ Киров ва Ленинград кўчалари кесишган бурчакда жойлашган «Гулнора» пойабзал дўконига ҳеч кирганмисиз? Агар кирган бўлсангиз ҳамиша пештахталарни тўлдириб ётган эркак ва аёлларнинг турли-туман пойабзалларидан кўзингиз қамашган. Уларнинг тури ҳам, сони ҳам бирам кўп эдики, санаб адоғига етолмасдингиз. Бордию, ҳамиша серобгарчилик бўлган бу пойабзал дўконига ҳозир қадам ранжида қилсангиз ҳайратдан ёқа ушлайсиз. Чунки дўкон ўғри ургандек шип-шийдам бўлиб қолган.

Хўш, пештахталарни тўлдириб турган пойабзаллар қаёққа йўқолди? Йиллаб чанг босиб ётган мавсумий оёқ кийимлар қани? Мана шу саволлар билан сотувчиларга мурожаат қиламиз. Улар эса ойлик режаларини ортиғи билан уддалашаётганларидан оғзи қулоғида бизга юзланишади.

— Вой, ҳозир пойабзалнинг куни туғиб қолган-ку, билмайсизми, ҳали. Одамлар чет элники тугул ўзимизникини ҳам талаб кетишяпти.

Бирон нарса танқис бўлиб қолса у ўз-ўзидан харидоргир бўлиб қолиши ҳаммага маълум. Бирдан уни сўраб истовчилар ҳам кўпайиб қолади. Балки шаҳримиздаги иккита йирик пойабзал ишлаб чиқариш корхоналари тўла қувват билан ишламаётгандир? Танқислик сабаби шундандир? Биз мана шу саволларга жавоб излаб Ф. Хўжаев номли Тошкент 1-пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлдик.

Аввало бизни қизиқтирган нарса йиллик кўрсаткичлар бўлди. Ўтган йили корхона 6 миллион 311 минг жуфт пойабзал ишлаб чиқариб, йиллик режани ортиғи билан бажарди. Бу йил 6 миллион 500 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда. Тўққиз ойлик топшириқ муддатидан илгари адо этилган. Шу давр мобайнида режага қўшимча 1 миллион сўмдан ошиқ маҳсулот тайёрланди.

Кўриниб турибдики, корхона қуввати ошса-ошганки, камаймаган. Шундай экан, юқоридаги танқислик сабаби нимада ахир? Бу саволга бироз кейинроқ қайтармиз. Ҳозир эса баҳонаю сабаб корхонага келиб қолган эканмиз, яхшиси унинг ишлари ҳақида, бу ерда йиғилиб қолган муаммолар хусусида сўз юритайлик.

Рост гап. Корхонанинг тайёр буюмлар хонасига кириб қолган одам худди ўзини бирор кўргазма саройига ташриф буюргандек ҳис этади. Бу ерда эркак ва аёлларнинг турли хилдаги оёқ кийимлари мавжуд. Улар бирбиридан чиройли, бежирим. Бу буюмлар осмондан тушмаган. Худди шу корхона тажриба цехи усталари томонидан тайёрланган маҳсулотлар булар. Бу янги модалар ҳар йили махсус кўргазмага қўйилиб, у ерга турли ташкилотлардан вакиллар таклиф этилади. Улар қайси нусхани маъқул кўриб келгуси йил учун ўзлари лозим топганича буюртма беришса бас. Пойабзалчилар харидорлар талабини бажаришга ҳозиру нозир туришади, улар истагини бекаму кўст адо этишади.

— Ахир шу модалар шаҳримиз дўконларига ҳам чиқариладими, — сўраймиз корхона техника бўлимининг бошлиғи Гулсара Умриддиновадан.

— Албатта чиқарилади.

— Нега пештахталарда ҳеч кўринмайди улар?

— Билмасам... Лекин яқинда бир юмуш билан Қўйлиқ бозорида бўлганимда корхонамизда тайёрланган 32 сўмлик янги нусха эркаклар пойабзалини чайқовчилар 70 сўмдан пуллашаётганининг гувоҳи бўлдим.

Ўша биз юқорида тилга олган танқисликнинг сабабларидан бири шу бўлса ажаб эмас. Буни энди «корхона — дўкон — чайқовчи» формуласи дейишади. Бирни мингга татитаётган ҳам, нарх-навони оширaётганлар ҳам мана шу формула ижодкорлари. Танқислик сабабини биргина юқоридаги формулага боғлаб қўйиш ҳам балки инсофдан бўлмас. Унинг яна бир сабаби ҳам бор. Бу кейинги вақтларда чет элдан келтирилаётган пойабзалларнинг кескин камайиб кетганлигидадир.

Энди мавзуга қайтайлик. 1988 йилнинг баҳорида бирлашма ҳаётида туб ўзгаришлар бўлди. Энг аввалю буни биз техника тараққиётида кўрамиз. Масалан, корхонанинг барча ўнта цехидаги ускуналар тенг ярмига янгиланди. Айниқса 1, 3, 10-цехларидаги қурилмалар тубдан таъмирланди, янги машиналар ўрнатилди. Жумладан, бичиш цехидаги кўпгина эски «ПВГ» қурилмалари ўрнини Италиянинг «Камога» машиналари эгаллади. Тайёрлов цехидан ҳам Италия ва Германия Федератив Жумҳуриятидан келган кўплаб машиналар ўрин олди. Қуйма цехга ГФРнинг «Десма» дастгоҳи ўрнатилди.

Хўш, бу ўзгаришлар корхона ҳаётида қандай из қолдирди? Биринчидан, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми икки бараварга ошди, сифат яхшиланди, ишчининг ҳамёнига барака кирди, меҳнатга кўнгилдан ёндошиладиган бўлди. Харидорлардан корхона номига битилган норозилик мактублари барҳам топди. Уч йил ичида 2 миллион 200 минг сўмлик янги техниканинг сотиб олиниши корхонада янгиликка кенг йўл берилганини яққол исботлаб турибди.

— Мактублар ҳали ҳам келиб турибди, — дейди бирлашма директори Абдулла Тўлаганов. — Лекин уларнинг аксарияти миннатдорчилик хатлари.

Корхона цехларини айланишда давом этамиз. Конвейерлар тинимсиз ҳаракатда. Улардан бир турдаги пойабзаллар тўхтовсиз оқиб келяпти. Назоратчи Зулайҳо Аъзамова тайёр маҳсулотларни саралашга аранг улгуряпти. Цехда асосан эркаклар учун қуйма пойабзал ишлаб чиқарилади. Баҳор ва куз мавсуми учун мўлжалланган бу пойабзаллар учун материалларни шартномага биноан Ҳиндистон етказиб беради. Цех уч сменада ишлашга мослаштирилган. Ҳар сменада шундай оёқ кийимлардан 650—700 жуфти тайёрланади. Бу бир кунда 2 мингдан ортиқ пойабзал демакдир.

— Цехимизга 1986 йили Германиядан келтирилган «Десма» дастгоҳи ўрнатилгач ишчи кучи икки бараварга қисқарди, — дейди цех бошлиғи Сергей Кирокасьян. — Ҳозир бизда бир сменада ҳаммаси бўлиб 12 киши ишлайди. Улар оз сонли бўлишига қарамай сменаларида 252 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришади. Хўш, бу кўпми, камми? Албатта кўп.

Модалар цехи тўла таъмирлашдан сўнг ишга тушганига эндигина уч ой бўлди. Ҳозир бу ерда эркакларнинг янги моделдаги «Лауфер» пойабзали ишлаб чиқариляпти. Уни кўриб ҳавасимиз келди. Ушбу пойабзал чет элникидан афзал бўлса бордирки, лекин ундан қолишмайди. Ҳам бақувват, ҳам ихчам. Биз кунлик ишлаб чиқариш билан қизиқдик.

— 400 жуфт тайёрлаймиз, — дейди цех бошлиғи Суръат Исломов саволимизга жавобан. — Яқинда «Мокасин» усулидаги оёқ кийимларни ишлаб чиқаришга киришамиз. Униси бунисидан ҳам яхши. Мана тажриба нусхасини кўришингиз мумкин.

Очиғи агар шу пойабзал дўкон пештахталарига чиқарилса борми, «ур-йиқит» билан сотилиши аниқ. Корхонада киевликлар шартномаси бўйича ишлаб чиқарилаётган нархи 26 сўмлик пойабзал ҳам киши диққатини ўзига тортади.

Тушлик вақти бўлгани учун ишчиларга яратилган шароитлар билан қизиқдик. Бичиш цехининг смена бошлиғи Абдували Халилов бизни дам олиш хонасига бошлади. Бир йўла 50 киши сиғадиган бу хонада ҳамма нарса муҳайё. Қатор-қатор қўйилган кресло ва диванларда ишчилар мириқиб дам олиб ўтиришибди.

— Ҳамма цехларда худди мана шундай хоналар мавжуд, — дейди бизга А. Халилов. — Бундан ташқари ечиниб-кийинадиган ва ювиниш хоналари ҳам ишчилар дидига мослаб жиҳозланган. Ошхона, сабзавот ва озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилувчи дўконлар, маиший хизмат хоналари ишлаб турибди.

Корхона директори Абдулла Тўлаганов бозор иқтисодиётига ўтиш тайёргарликлари ва шартномаларнинг бажарилиши ҳақидаги саволларимизга жавоб бериб шундай деди:

— Бозор иқтисодиёти масаласи ҳозир ҳаммани қизиқтириб турибди. Жумладан бизни ҳам. «Бозор»га ўтишимиз шарт. Лекин қандай қилиб? Катта йўлга чиқиб олиш учун эса олдимизда тўғаноқ бўлиб турган муаммоларни бартараф этишимиз керак. Улардан энг биринчиси ишчиларнинг етишмаслигидир. Бу масала бизни анчадан бери қийнаб келади. Масалан, 4 минг киши ишлайдиган корхонамизда ҳозирда 3,5 минг киши хизмат қиляпти. Лекин топшириқни бажаришимиз керакми? Керак. Шунинг учун баъзан ишчи кучидан ортиқча фойдаланишга ҳам тўғри келяпти. Яна бир муаммо — бу маҳсулот танқислигида кўринади. Масалан, биз бир йилда 100 турдан ортиқ модада пойабзал ишлаб чиқарамиз. 72 та ташкилот ва дўконлар бизнинг харидорларимиз ҳисобланишади. Уларга шартнома бўйича маҳсулот етказиб беришимиз керак. Баъзан материал танқислиги туфайли шартнома режаларини бажармай қоламиз.

Ўзингиз ўйлаб кўринг. Корхонамизга резина Черногорск, Иваново, Калинин, Киров вилоятларидан келтирилади. Масалан, бу йил шартномачиларимиз бизга 2 миллион сўмлик маҳсулот етказиб беришмади. Унинг ўрнини биз нима билан қоплашимиз керак? Черногорск эса келишилганидан воз кечиб, фақат қора рангли резина берадиган бўлди. Июнь ойидан бошлаб ҳар жуфт резина учун белгиланган 86 тийин ўрнига 3,5 сўмдан пул оляпти.

Бозор иқтисодиётига ўтиш арафасида турган эканмиз, ҳисоб-китобни тўғри олиш керак бўлади. Масалан, бизда қанча асбоб-ускуна бор, ундан қанчаси янги шароитга ярoқли, қанча хом ашё ишлатилади? Мана шу масалалар ҳам биздан ўз ечимини кутиб турибди.

Корхонамиз бир кунда 23 минг жуфт оёқ кийимлари ишлаб чиқаради. Бир ойда давлатга ўртача 5 миллион сўм даромад келтиради. Бунга Бешёғоч ва Усмон Юсупов кўчаларида жойлашган 80 ва 60 кишилик филиалларимизда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар кирмайди. Келгуси йили Солдатскоеда яна бир филиалимиз ишга тушади. Шунда яна қўшимча 1 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаш қувватига эга бўламиз.

Энди шартнома масаласига келсак. Келгуси йил учун биз РСФСР билан шартнома туздик. Киев шаҳрида қўшма корхона ташкил қилинган бўлиб, у маҳсулотларни тўғри чет элга чиқаради. Шу корхона бизни ўзига аъзоликка таклиф қиляпти. Қолаверса, бу йил Москвада «Консенсус» кимошди савдоси жамияти тузиляпти. Унга аъзо бўлган 40 корхонанинг биттаси биз. Хуллас, истиқболлар олдида турибмиз. Унга қай даражада эришиш меҳнатимизга, энг аввало ишимиз сифатига боғлиқ. Муваффақият ўз-ўзидан келмайди-ку, ахир!

М. КОМИЛЖОНОВ.

СУРАТЛАРДА: янги модель намуналарини тайёрлаш цехида. Уста Дилором Машрапова шогирди Озода Комилова билан; техника бўлимининг бошлиғи Гулсара Умриддинова, Ирина Надвирняк 1991 йилда ишлаб чиқариладиган пойабзаллар намуналарини кўздан кечиришяпти; корхонада ўрнатилган замонавий дастгоҳлардан бири.

Х. Мирзакаримов суратлари.

Озиқ-овқат дастури бўғинлари

ТОШКЕНТЛИКЛАР ДАСТУРХОНИ ҚИШДА ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

⊙ Ҳамшаҳарларимизни қишли-қировли кунларда мўл-кўл сабзавот маҳсулотлари ва мева-чевалар билан таъминлаб туришнинг иложи борми? Бор албатта. Бунинг учун энг аввало, шаҳримиз районларида кўплаб миқдорда сабзавот комбинатларини бунёд этиш, мавжуд омборхоналарни яхшилаб таъмирлаш, уларни қиш шароитига тўла мослаштириш, иссиқхоналардан эса самарали фойдаланиш лозим. Албатта тобора ўсиб бораётган аҳоли сони ва талабини ҳисобга олиб кўп тонналн сабзавотларни белгиланган муддатлар давомида тўла ва сифатли сақлаш қувватига эга бўлган янги-янги омборхоналарни барпо этишни ҳам унутмаслик керак. Хўш, бу борада Тошкент шаҳар Кенгаши ижроия қўмитаси қошидаги агросаноат ва капитал қурилиш бўлими қандай ишларни амалга оширмоқда? Мухбиримиз шу савол билан бўлим бошлиғи Қ. Т. Умаровга мурожаат қилди.

— Кун тартибида сабзавотларни тайёрлаш, уларни қишга ғамлаб қўйиш ва албатта шаҳарликларни картошка билан таъминлаш масаласи долзарб бўлиб турибди. Ҳозир Россия, Қозоғистон, Хитой, Польша ва ГДРдан картошка етказиб бериш юзасидан тузилган шартномаларга биноан кўплаб миқдорда маҳсулот олинмоқда. Албатта, бу сабзавот маҳсулотларини ўз вақтида қабул қилиб олиш, уларни саралаш ҳамда омборхоналарга жойлаштириш, муҳим вазифалардан бири ҳисобланади. Бу йил шаҳримиз бўйича 10 минг тонна мева ғамлаб қўйилиши кўзда тутилган эди. Ҳозир бу рақамни 15 минг тоннага етказишга қарор қилинди. Пиёз, сабзи, лавлаги ғамлаш ҳам ўтган йилгига нисбатан қарийб 1,5 бароборга кўпайди. Бу сабзавотларни жамғариш ва вақти-вақти билан дўкон пештахталарига чиқариш учун эса бизга етарли миқдорда омборхоналар керак бўлади.

Куз-қиш мавсумига тайёргарликни назорат қилиш комиссиясининг сўнгги йиғилишида шаҳар савдо Бош бошқармаси ва умумий овқатланиш Бош бошқармаси раҳбарлари ўзларига қарашли омборхоналарни мавсумга қандай тайёрлаб қўйганликлари, уларга ғамланаётган сабзавотлар қай даражада қайта ишланаётгани ҳақида ҳисоб беришди. Ушбу йиғилишда ана шу соҳа ходимларига ташаббус кўрсатиб ишлаш, ишлаб чиқариш базаларини, тузлаш хоналарини ва омборхоналарини ривожлантириш, дўконлар, қаҳвахона ва ошхоналарнинг бўш ётган ёрдамчи хоналарини сабзавотларни сақлаш учун ижарага бериш таклиф этилди.

Қишда ҳам ёздагидек ҳўл мева ва сабзавот маҳсулотлари билан аҳолини таъминлаб туриш учун шаҳримиз ҳудудларида кўплаб сабзавот комбинатлари, совуқхоналар, айни вақтда турли хил кўкатлар ва сабзавотларни етиштириб берадиган иссиқхоналар мавжуд. Лекин очиғини айтганда, улар талаблар даражасида эмас. Шунинг учун ҳам кўп минг сонли шаҳар аҳолисини қишки мавсумда сабзавот ва мева билан узлуксиз таъминлаб туриш учун етарли имкон бўлмаяпти.

Шаҳардаги ҳар бир ноҳиянинг улгуржи-чакана мева-сабзавот комбинатлари ва ошхоналар трестларининг эса ўз омборхоналари мавжуд. Улардан иложи борича самарали фойдаланиш режалари тузиляпти. Шунинг билан бирга бу омборхоналар сонини кўпайтириш устида ҳам тинимсиз иш олиб бораяпмиз. Бунинг биргина мисоли тариқасида шу йили Тошкент вилоятининг Оржоникидзе ноҳиясига қарашли Ленин номли жамоа хўжалигида 2 минг тонна сабзавот маҳсулотлари сақланадиган омборхонанинг фойдаланишга топширилганини айтиб ўтмоқ кифоя. Лекин истак ва талаб ортиб борган сари мавжуд комбинатлар, омборхона ва иссиқхоналар ҳам етишмай қолаяпти. Шунинг учун биз уларни кўпайтириш устида бош қотиряпмиз. Турли ноҳия ва жамоа хўжаликларида кўплаб омборхоналар қурилиши устида иш олиб бораяпмиз. Масалан, шаҳримизнинг Октябрь ноҳиясида бунёд этилаётган 100 тонна пиёз сақлашга мўлжалланган омборхона, «Ўзбекистон ССЖ 50 йиллиги»номли жамоа хўжалигида (Калинин ноҳияси) 100 тонна сабзавот сақлаш ҳажмига эга бўлган омборхона, «Хасково» шўро хўжалигида эса 3 минг тонналик мева сақланадиган омборхоналар шулар жумласидандир. Улар шу йилнинг охиригача фойдаланишга топширилади.

Ҳозир яна бир хайрли ишни амалга оширмоқдамиз. Келаси йили бажариладиган ишларимизнинг энг муҳимларидан бири Келес шаҳрида Собир Раҳимов ноҳия улгуржи-чакана мева-сабзавот комбинатига қарашли 3 минг тонналик омборхона қурилиши бошлаб юборилади. Шаҳримизнинг Акмал Икромов ноҳиясида эса германияликлар билан ҳамкорликда 2 минг тонналик сабзавот сақлаш қувватига эга бўлган омборхона қуриш режалаштирилмоқда. У германиялик қурувчиларнинг лойиҳалари асосида бунёд этилади.

Шаҳримиз атрофида жойлашган Калинин, Тошкент ва Оржоникидзе ноҳиялари ҳамшаҳарларимизни мева ва сабзавот билан узлуксиз таъминлаб туришларини ҳисобга олиб бу ноҳияларда ҳам омборхона, музхона ва иссиқхоналарни қуриш ишларини режалаштиряпмиз.

Пишиқчилик мавсумида даладан тўғри дўконларга келтирилган мева ва сабзавотлар ҳам сифатли ва харидоргир бўлади. Шуни назарда тутиб биз яқин келажакда шаҳарнинг турли бурчакларида 740 квадрат метр саҳнга эга бўладиган 10 та сабзавот ва мева дўконларини очишни кўзда тутяпмиз. Бундан ташқари 1991 йилда биргина Тошкент ноҳиясининг уч хўжалигида — Карл Маркс номли, «Ленин йўли» ва Ленинград жамоа хўжаликларида жами 1 миллион 350 минг сўмлик ҳар бири 6 гектар майдонни ташкил этадиган иссиқхоналар қуришни режалаштириб қўйдик.

Хуллас, қиладиган ишларимиз, юмушларимиз жуда кўп. Бир сўз билан айтганда, мамлакатимиз, хусусан, жумҳуриятимиз бозор иқтисодиётига ўтишга тайёргарлик кўраётган шу кунларда шаҳар аҳолисини бутун қиш давомида етарли сабзавот ва мева-чевалар билан таъминлаш ишига катта эътибор беряпмиз.

Суҳбатни Г. МАМБЕТОВА ёзиб олди.

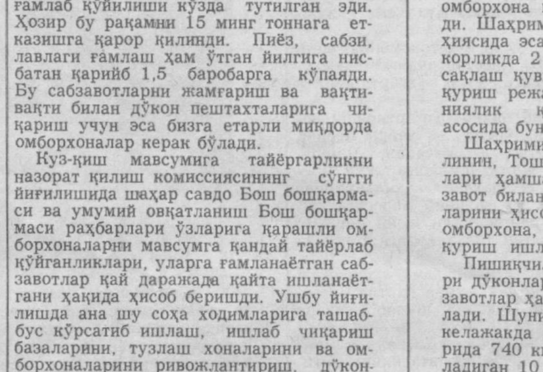

⊙ Шаҳримиз марказида Ҳиндистоннинг «ТАТА прожектс лимитед» фирмаси ўн тўрт қаватли меҳмонхона қурилишини жадал суръатлар билан олиб бормоқда.

СУРАТДА: меҳмонхона қурилишида.

А. Горокрик (ТАСС) сурати.

ИШЛАР У ҚАДАР ЁМОН ЭМАС...

Ўрта Осиё темир йўли бўлинмалари ўтган ўн ой мобайнида барқарор ва юксак суръат билан ишлади. Темирйўлчиларнинг тармоқ рўзномасида келтирилган маълумотлар ҳам шундан далолат бермоқда.

Чунончи, шу давр ичида темир йўл меҳнаткашлари қарийб 103 миллион тонна халқ хўжалиги юкларини ташидилар. Режадагидан ташқари деярли бир ярим миллион тонна юк ташилди.

Вагонларга юк ортишдек муҳим кўрсаткич бўйича ҳам сезиларли силжишлар бўлди.

Келаётган юкларни тушириб олиш учун ҳам нормативдагидан камроқ вақт сарфланди. Ҳар куни 8819 та вагондаги юкни туширишга тўғри келди, бу эса мавжуд норматив кўрсаткичига мосдир.

Тўғри, жузъий камчиликлар ҳам бўлди. Хусусан, жўнатилган оғир составлар миқдори камайди, поездларнинг амалда барча бўлимлардан ўтиши ёмонлашди.

Лекин умуман, йўл жамоаси ёмон ишламади.

(ЎзТАГ).

Қайта қуриш йўлларида

«БИЗ ТЕНГ ҲУҚУҚЛИ ШЕРИКЛАРМИЗ»

«Трест ижара тўғрисидаги шартноманинг икки моддасини бажармагани муносабати билан 5-механизациялашган кўчма колонна мутахассисларнинг хизматлари учун ҳақни тўла ҳажмда тўлашдан бош тортмоқда».

«Ташкентводстрой» трестига унинг Оҳангарондаги бўлинмасидан ана шундай мактуб келди. Атиги бир ярим-икки йил муқаддам буни тасаввур қилиш ҳам қийин эди. Буни қарангки, шартларни қуйи ташкилотга аппарат тиқиштирмаяпти, балки аксинча бўлаяпти! Бунинг устига, ўша аппаратнинг ўзи бир неча минг сўмдан айрилса ҳам итоат этишга мажбур.

— Бу мутлақо нотўғри фикр, — дейди изоҳ бериб трест бошқарувчиси Ҳ. М. Мадалиев. — Аслини олганда, энди бизда бошлиқлар ва тобелар йўқ. Биз — тенг ҳуқуқли шериклармиз. Ишчилар бизнинг барча қурилиш бўлинмаларимизни ижарага олишди ва улар ўз ишларини ўзлари бошқаришаяпти. Трест мутахассислари эса уларга хизмат кўрсатишаяпти, холос, агар томонлардан бири ўз мажбуриятларини бажармаса, «иқтисодий» жазо қўлланилади.

Оҳангарон механизациялашган кўчма колоннаси билан бўлган воқеа — бунинг тасдиғидир. Трест бу жамоага чўян қувурлар етказиб берилишини таъминламади, асосий пудратчилар ишини ташкил қилмади. Қурувчиларнинг иши барбод бўлди ва улар пул тўлашдан ҳаққли равишда бош тортишди.

Трестда бундай муносабатлар кўпчилик учун ҳали янгилик. Одамлар йиллар давомида бошқача ишлашга — бировлар буйруқ бериши, бошқалар эса бажаришига кўникиб қолганлар. Энди ҳар бир одам ўзи учун жавоб беради ва бу руҳий жиҳатдан жўн иш эмас. Лекин бошқача йўл тутиб бўлмайди: мамлакат янгича ишлашга мажбур қиладиган бозор муносабатларига ўтиш арафасида турибди. Шуни идрок этиш «Ташкентводстрой»ни бозорнинг қаттиқ шароитида олдиндан тайёрланишга ундади.

Трестдагилар бозордан чўчишмайди. Бу ердагилар қандай ишлашни билишади ва ўз кучларига ишонишади. Трестда пухта негиз бунёд этилган.

Чорак аср муқаддам — 1965 йил ноябрь ойининг ўрталарида пойтахт вилоятида «Ташкентводстрой» тресті ташкил этилган эди. Ўшанда унинг таркибига уч та бўлинма кирган, бу бўлинмалар бажарадиган йиллик иш ҳажми олти ярим миллион сўмликдан сал кўпроқ эди. Трестнинг олдига оғир вазифа қўйилди. У мелиорация ва сув хўжалиги ишларини мувофиқлаштириб туриши ва бундай ишлар ҳажмини анча ошириши керак эди. Шунга қадар вилоятда бу иш билан аслида ҳеч ким шуғулланмас эди.

— Ҳозир эса биз йилига деярли 27 миллион сўмлик иш бажараяпмиз, — дейди трест бошқарувчисининг ўринбосари, партия ташкилотининг котиби А. П. Дулин (дарвоқе, унинг ўзи узоқ вақт мобайнида бу ташкилотга раҳбарлик қилган, кўпгина раҳбарларни тарбиялаб етиштирган) — Оҳангаронда, Бекободда, Ғазалкентда, Янгийўлда, Наримоновда кучли механизациялашган кўчма колонналар ташкил этилди. Шу кузда Чорвоқда яна битта механизациялашган кўчма колонна ташкил қилдик. У вилоят курорт зонасини ривожлантириш билан шуғулланади. Трест таркибида «Ташводохранилишче» қурилиш-монтаж бошқармаси, автобаза бор. Трест ўз қурилиш саноатига эга.

25 йил ичида кўп иш қилинди. Деярли 43 минг гектар ер ўзлаштирилди, 36 минг гектардан кўпроқ майдон текисланди, 1260 километр канал бетонлаштирилди ва деярли шунча суғориш лотоклари ўрнатилди, 232 минг квадрат метр уй-жой қурилди. Бундан ташқари эскитдан шудгор қилиб келинган ерларнинг захини қочириб, тикладик, йўллар, кўприклар, мактаблар, болалар боғчалари, заводлар... қурдик — буларнинг ҳаммаси собиқ қўриқ ерлардаги янги давлат хўжаликлари бўлиб, улар ҳозир пахта, сабзавот ва мева, гўшт ва сут етиштирувчи йирик хўжаликларга айланган.

Трестга бир неча бор ноёб вазифалар топширилди. «Тошкент денгизи» жумҳуриятда биринчи инженерлик тармоғидаги шоликорлик давлат хўжалиги, дастлабки тўла системали гулмоҳи етиштирадиган тажрибавий хўжалик, илк бор супа олиб ўзлаштирилган ерлар —буларнинг ҳаммаси «Тошкентводстрой»нинг объектларидир. Сувчилар Красноярск ўлкасида ёғоч ташиш учун йўл ҳам қуришган, Тошкентнинг ғоят мураккаб шароитларида Бўзсув-Бўржар трактини реконструкция қилишган.

Кейинги йилларда енгил саноат объектларини бунёд этиш ишимиздаги асосий йўналишлардан бири бўлиб қолди. Тошкент тўқимачилик комбинатининг жумҳурият пойтахтидаги ва Паркентдаги бўлимлари, шу йили Чорвоқда ишга туширилган пойабзал фабрикаси шулардан энг катталаридир. Тўйтепада ҳажмдор ип йигириш фабрикаси ва унинг ишчилари учун қўрғон қурила бошланди.

Хуллас, йилдан-йилга барқарор ишлаб келинди. Мана бу эса сўнгги маълумотлар: 1990 йилнинг учинчи чорагида рентабеллик 15 фоизни ташкил этди. Бундай натижалар ҳозирнинг ўзидаёқ анъанага айланиб қолган. Чунки трестдаги турли даражадаги барча раҳбарларнинг аксарияти шу ерда камол топган. Чорак аср ичида «Ташкентводстрой»да бошқарувчилик вазифасида атиги тўрт киши, асосий бўлинмаларда ҳам шунчадан раҳбар ишлади. Ҳаммаси бўлиб эса трестда 205 киши 20 йилдан зиёд вақтдан буён ишламоқда! Демак, бу ерда мустаҳкам негиз вужудга келган.

Буларнинг ҳаммаси трестнинг катта обрў қозониши учун кафолат бермоқда. Ташкил этилганидан буён ўтган бутун вақт мобайнида унинг деярли йигирмата доимий буюртмачиси бўлди. Бу буюртмачилар орасида маҳаллий кенгашлардан тортиб, Иттифоқ вазирликларигача бор. Ҳозир кўпгина корхоналар уни ўзининг бош пудратчиси қилиб олишга интилмоқда.

Кўпчиликдан фарқли ўлароқ «Ташкентводстрой»дагилар бозорга ўтилишини интиқлик билан кутишмоқда. У нормал иқтисодиётга ўтишни билдиради. Чунки сўнгги ойларда аҳвол ниҳоят даражада кескинлашиб кетди. Материалларнинг аксарият қисми етказиб берилмаяпти. Ёғоч-тахтани бевосита алоқа ўрнатиб топганлардан уч баравар қимматга сотиб олишга тўғри келаяпти. Дераза ойналари, ғишт, пардозлаш материаллари, техника йўқ... уларни қидириб топиш учун кўзда тутилмаган харажатлар қилинаяпти.

Ижара муносабатларининг ривожлантирилиши, мустақилликнинг кенгайтирилиши каби буларнинг ҳаммаси трестга келажакда мустаҳкам ўрин эгаллаш кафолатини, пойтахт вилоятида эса қудратли ва ишончли қурилиш ташкилотини беради.

А. БЕЗВЕРХОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Бу бўстон саҳнида гул кўп, чаман кўп...
Алишер Навоий

Жумҳурият ёш ижодкорлари анжумани ўз ишини якунлади

БУ ЙИЛГИСИ ЎЗГАЧА

ШУ ЙИЛНИНГ 19 сентябрида Ўзбекистон Ленин комсомоли Марказий Қўмитаси ва Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раҳбарияти, жумҳурият ёш ижодкорларининг навбатдаги VI кўрик-кенгашини ўтказишга қарор қилган эди. Ёш ёзувчиларнинг ҳар гал ўтадиган кўрик-кенгаши эндиликда анъанавий тус олиб кетди.

Бу йилги кенгаш ҳар йилгидан тубдан фарқ қилди. Нимага деганда, унда қўшни жумҳуриятлардан келган иқтидорли ёш қаламкашлар ҳам қатнашди. Илгари Дўрмонда барча ижодкорлар умумий ҳолда шеърият ёки наср муҳокамасида қатнашар эдилар. Бу гал шеърият кенгашининг ўзи 5 гуруҳга, носирлар 3 гуруҳга бўлиниб иш олиб боришди. Бу истеъдодларни билиб олишда қулайлик туғдирди. Булардан ташқари анжуманда фақат ижодий масалаларни ечиш билан кифояланмай, балки ўзбек совет адабиётининг муаммолари ҳақида, Туркистоннинг яқин тарихи «Сўфизм» ва «Жадидизм» тўғрисида баҳс олиб борилди. Қолаверса, ундан кейин янги номлар пайдо бўлиши турган гап. Кенгаш қатнашчилари устоз ёзувчилар билан суҳбатлашиб, улардан фойдали маслаҳатлар олишди. Бу борада отахон ёзувчиларимиз ёшлардан асло ўз ёрдамларини дариғ тутишмади.

Миразиз АЪЗАМ,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси бошқарувининг масъул котиби.

Сўз—кенгаш қатнашчиларига

КАТТА МАКТАБ

ЁШЛАРНИНГ ижодий кенгаши ниҳоятда зарур тадбир. Мен шахсан ўзим, ана шу анжуманнинг очилишини муштоқлик билан кутдим. Чунки ижодий мулоқот ва баҳслар ёш ижодкорлар учун катта мактаб бўлади. Янги номлар кашф қилинади.

Мен биринчи носирлар гуруҳида шуғулландим. Муҳокама қизиқарли баҳслар билан ўтди. Айниқса Зулхумор Абдураҳмон қизининг «Дайди» ҳикояси борасида турли хил фикрлар пайдо бўлди. Шахсан менга ҳикоя жуда ёқди. Зулхуморни журналист сифатида яхши билардим. Ўша куни уни адиба сифатида кашф этдим.

Менинг фантастик асарларим муҳокамасида таниқли ўзбек фантаст ёзувчиси Тоҳир Малик ҳам қатнашди. Бундан бошим кўкка етди.

Мен муҳокамада иштирок этган ёш ижодкорлардан ҳам мамнунман. Чунки улар ҳам асар таҳлилига масъулият билан ёндошдилар.

Аммо менга қолса кенгашимиз бундан ҳам қизғин, ишчанлик руҳида ўтишини истардим. Энг ачинарлиси асар таҳлили мобайнида билимсизлигимиз сезилиб қолди. Кўпинча муҳокама пайтида аниқ фикр ва илмий талқин етишмади. Ёшларни тинмай ўқиш ва изланишга, яратилган имкониятлардан самарали фойдаланишга чорлайман.

Мавлуда ИБРОҲИМОВА.

ЮРТ ТАҚДИРИ

МЕНИНГ назаримда бу йилги кўрик-кенгашга ижодга дилида умиди бор, қатъиятли ва журъатли ижодкорлар йиғилди. Уларнинг асарларини матбуотда эълон қилишдан ҳам юрт келажаги қизиқтиради. Чўлпон ижодига бағишланган шеърият кечаси ёшларни ўйлатиб юрган юзлаб саволларга жавоб бўлди. Туркистон кўксида чарақлаб турган ёрқин юлдузлар — Чўлпон ва Фитратнинг мукаммал асарлари нашр этилиши керак. Шу боисдан ҳам бу йилги кенгаш ўзгача руҳда ўтди десам хато бўлмайди.

Минҳожиддин МИРЗО.

СОҒИНГАНИМ АЙТАМАН

Кузги боғлар аро кезсанг паришон,
Жимгина ўйга тол, ёдга ол мени.
Ғуссаларда ёлғиз куймоқлик ёмон,
Кел, ҳамдам бўлайин дардингга сени.
Қисмат сандиғида занглади бардош,
Сенсиз ёшлик умрим нурсиз,
жарангсиз.
Сабр бекор бўлди, эгик мағрур бош,
Жаннатлардан қувғин бир гулман
рангсиз.
Қадам товушингга соламан қулоқ,
Яшайман йиллардан бахтимни сўраб.
Келсанг, соғинчларим айтаман оппоқ,
Ҳали кул бўлмаган туйғумга ўраб.

Муҳтарама ЭГАМБЕРДИ қизи,
Тошкент.

ЁДГОРЛИК

Тупроқда ётибди бир улуғ инсон,
Буюк Полянада мангу уйқуда.
Худди деҳқон бобом даласисимон,
На мақбара бор ва на тош қабрида.
Бўлса ҳам амалда граф фарзанди,
Халқим деб яшади, буюк бетимсол.
Россия подшоҳи эди арзанда,
Лекин бўлолмади у кичик мисол.
Николайга ўхшаб ўзини эмас,
Халқини кўкларга кўтарганди у,
Мангулик тошини қабрига эмас,
Одамлар қалбига жойлади мангу.

Бахтиёр РАИМОВ,
Қорақалпоғистон.

● Пойтахтда бўлиб ўтган жумҳурият ёш ижодкорлар анжумани шеърият, наср ва драматургия шўъбаларига бўлинган ҳолда иш олиб борди.

⊙ СУРАТЛАРДА: ёш ёзувчилар ўртасида қизғин мунозара;
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти совриндори, шоира Ойдин Ҳожиева бир гуруҳ анжуман қатнашчилари даврасида.

Р. Альбеков суратлари.

Оқ йўл!

● Бир боғда ўнлаб турдаги ниҳоллар ёнма-ён ўсиши мумкин. Бироқ уларнинг барчалари иқлимга қараб бир хил шароитда турлича гуллайди, турлича япроқ ёзади, турлича мева беради.

Фақат бир хиллари эрта, бир хиллари кеч. Нигора Жалолиддин қизи айни пайтда ғунча очадиган, нопармон гуллайдиган камолат ёшига тўлди. Мен анчадан бери унинг шеърларини орқаваротдан кузатиб келмоқдаман. Бу ниҳолнинг ҳосилга кириб, олтин мевалар беришига ишонгим келади.

Азим СУЮН,
шоир.

НЕЧУК ЯШАЯПСАН, СУЛТОНИМ?!

Учраштира олмай бизни ёз ҳалак,
Кузнинг умидлари бир тутам сароб.
Баҳор — тутқич бермас капалак,
Оппоқ қор — қалбдаги гўзал изтироб.
Манзиллар туташди бизларни излаб,
Соҳиллар буркандн бир зариф нурга.
Ёлғиз висол сен-у, мендан аразлаб
Бош олиб кетгандек номаълум ерга.
Юзлари бепардоз гуллардай хомуш,
Кунлар ўтаверар, ўтади тунлар.
Ҳижрон юракларга кирар фаромуш,
Зимдан кулиб ўтар бағри бутунлар.
Изларингни кўмар қумлар соҳилда,
Дарёдай тошади қалбда армоним.
Нечун яшаяпсан туйғусиз дилда,
Нечун яшаяпсан ҳиссиз, султоним?!
Учраштира олмай бизни дил ҳалак...

Нигора ЖАЛОЛИДДИН қизи,
Тошкент вилояти.

● Жумагул Субхонованинг лирикаси ўзининг ростгўйлиги, самимийлиги, туйғулар теранлиги билан ажралиб туради. Бу шеърлар инсон қадри, аёл қалбининг сувратларидир. У замондошимизни меҳр ва оқибатга ҳамиша ташна аёлни унутмасликка чорлайди.

Мукаррама МУРОДОВА,
шоира.

ЙЎЛИМ ЁРИТДИ

Тоғлардек бағри кенг, тоғлардек
баланд,
Ушалмас бир орзу йўлим ёритди.
Кўргани қор бўлди, кийгани қиров,
Бе либос на баҳор, на ёзга етди.
Тунлар кийинтириб, тонг йўлга
солдим,
Адашиб, таланиб қайтди бағримга.
Яланғоч орзуни, йўлсиз орзуни,
Энди мен уялмай кўрсатай кимга?

Жумагул СУБХОН қизи.

● Мурод Иброҳим — Хоразмдан. Унинг шеърларида хоразмликларга хос санъатгўйлик, мухтасарлик барқ уриб турибди. Шеърлари шоирлик ва файласуфлик чегарасида.

Умид қиламизки бу чегара кенгайиб, шеърхон кўнглига ҳам етиб боргай...

Усмон АЗИМОВ,
Маяковский мукофоти совриндори.

МАНЗАРА

Оҳиста куз чиқди боғлардан,
Мунғайтириб гулларнинг баргин.
Совуқ олди гул ғунчалардан —
Очилмаган лаблар тилагин.
Қиров эмган гул новдасинда,
Қолган барглар қовжирар қуриб.
Дайди шамол гул барги билан,
Орзуларин кетар учуриб.
Яланғоч гул новдасин тортиб,
Совуқ шамол жим турар бир оз...
Кейин бўлса қиш гулларининг
Расмин чиза бошлайди Аёз.

Мурод ИБРОҲИМ,
Хоразм.

УСМОН НОСИРГА

Боболар тангрига қилган илтижо,
Биз эса юракни Макка деб билдик.
Сиғинган юракда бўлса-чи рўё
Қаламни йиғлатдик, шеърга топиндик.
Тушкун шоир, дея босдилар тамға,
Менинг худойимга тегиздилар тил.
Атроф зим-зиёдир, қалбларда зулмат,
Илтижо айладим, «Юрагим, ёрил!»
Худосиз касларнинг кўзи қамашсин,
Ёрилган, чақмоқ бўл! Ёришсин замон!
Майлига, танимни элтиб қамашсин,
Руҳим парвоз қилган оллоҳим томон...

Лайло ШАРИПОВА,
Бухоро.

КЕЛАҚОЛ, БОТИРИМ

Яшаб мўъжизага дилдан ишондим.
Кутдим, мени излаб келар бир ботир.
Ул, ботирим мени топган лаҳзада,
Жон бергай ялмоғиз — минг бир
хавотир,
Келақол ботирим, излаб келақол...
Энам айтган эртак қилмади шафқат,
Руҳимда йиғлади чорасиз имкон.
Излаб тополмади ботирим ҳайҳот,
Ёнимда ялмоғиз турибди шодон
Келақол ботирим, излаб келақол...

Роҳила НУСРАТ қизи,
Самарқанд.

УМИДИМ

Яхши ҳам сен борсан йўқса бу ҳаёт,
Эзгин-у, тушкунга тўлиб кетарди.
Тантана қиларди оламда фарёд —
Фарёднинг ўлчови кўкка етарди;
Умидим!
Минг битта жонида элкайсан мудом.
Ҳар ғариб кўнглида қуёшсан, қуёш.
Уксинма йўлингга қўйсаларда дом,
Дилларга ёр бўлгин тўкмай зарра ёш;
Умидим!
Яхши ҳам сен борсан йўқса бу ҳаёт,
Дилгир-у, дилхунга тўлиб кетарди,
Армонлар рақсга тушарди ҳайҳот,
Шоирнинг қайга бош олиб кетарди;
Умидим!

Ғайрат МЕЛИБОЕВ,
Фарғона.

Она табиатнинг ажиб синоатларидан бири шуки, доимий суратда у оламни яшартириб туради. Ҳар йили баҳор келиши билан турфа чечаклар заминни тутиб, қир-адирларни, боғу бўстонни гуллар, ниҳоллар безайди. Аммо шунинг барчаси ҳам абадий яшаб қолмайди.

Абадий яшаш абадиятга мансуб бўлган, яъни худо назар солган, абадий яшашга қодир хилқатларгагина насиб этади, холос.

Адабиёт ҳам шундай мунтазам равишда у руҳи-жонини янгилайди.

Бугун якунланган жумҳурият ёш адибларининг навбатдаги кўрик-кенгашида беҳисоб носирлар иштирок этаётир, улар орасида Абдуқаюм Йўлдошев, Хайрулло Убайдуллаев, Матлуба Азаматова сингари хиёл номи таниш ва номи нотаниш, аммо изланишлари китобхон меҳрини қозонишига умид туғдираётган ёшлар ҳам мавжуд. Улар орасида яратганнинг ўзи назар солган иқтидорлар бордир эҳтимол, албатта бу келгусида ойдинлашади...

«Ушалган орзу»да нафақа олиш илинжида расмиятчиликка тўқиниб кетган «гражданка Мосолмонқулова»нинг изтироби содда ва самимий, анъанавий усулда, «Гуноҳ»да Зулайҳонинг ҳасрати рамзий йўсинда, бир қадар ўзига хос тарзда ифода этилади. Хиёлгина бўлса-да, ҳар қалай, дилингизни титратади. Адабиётга мансублик аломати бу.

Келаётган наслга ҳамиша умид билан қаралган. Умидни рўёбга чиқариш эса уларга тегишли.

Ғаффор ҲОТАМОВ,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти совриндори.

УШАЛГАН ОРЗУ

Ҳикоя

— Ойи, Сизда ЗАГС қоғози йўқ эканда, бўлмаса...

— Вой, туф-туф... — кампир кўксига туфлади, — Некалай замонида загсга бало бормиди, болам?

— ЗАГС қоғози бўлмаса пенсия бермас эканда, ойи!

— Айтмайсанми, у пайтда загс бўлмаган, мана, мен уларнинг ўғлиман, қанақасига закунсиз бўларкан, деб?

— Э, қанақасига ишонади улар? Қоғоз бўлмаса бир парча... Ойи... шу пенсиясиз ҳам яшаяпсизку...

— Бор-бор! Сенга иш айтиб манам... Ҳеч тўғрилаб бўлмас эканми?

— Бўларкан... Фақат судга бориш керак экан, законний турганмисиз, йўқми, ўшани...

— Вой шўри-им...

Кампир ўзининг одатдаги букчайиб юриши билан уйига кириб кетди. Салдан кейин унинг тиловат қилган товуши ҳовлида эшитила бошлади...

... Ҳаммаси Муқаддас шаддоднинг навбатдаги шаллақилигидан бошланди. У арзимаган бир сабаб билан талашган болаларнинг орасига тушиб невараларининг тарафини олиб вайсар экан, «чурвақаларига» битта копток ҳам олиб беришни эпламаган «гадойкелбат»ларни нари олиб-бери олиб кела бошлади. Келиннинг ортиқча эркалатиш деб бола кўнгли тусаган нарсани олиб беришни кўнглига ният қилиб туккан кампир қўшниси закунчи Жамиладан чолининг пенсиясини ўзи олиши мумкинлигини эшитди-ю, тинчини йўқотди. Пенсия олиш орзуси биринчи бўлиб ўғлига айтилди. Ўғли эса, мана. ЗАГС қоғози йўқ деб ўтирибди...

Шом номозини тугатиб ҳам кампир анчагина жойнамоз устида ўтириб қолди. Ўғли айтган гаплар ҳеч хаёлидан кетмасди. Суд! Қирқ йил яшаган чолини загс қилмабсан деб судга берса! Бу қанақаси?

... Кампир ўзининг узатилаётганлигини тўйидан ўн кун аввал кеннойисидан эшитди. Эшитди-ю, негадир бирдан ўзини уйига бегонадек сезиб қолди. Кейин тушундики, ўз уйига бегонадек сезган куни тақдири — қирқ йилга боғланиб қолибди. «Уйим иккита бўлди», — деганлар ёлғон айтишади. Одамнинг уйи битта бўлади. У ўз уйига бегона бўлиб қолган куни ҳақиқий хонадонини топган экан. Буни қирқ йил ўтгандан кейин тушунди.

Энди эса қирқ йиллик умрини бағишлаган одамни бир парча қоғоз учун, қўлнинг кири учун судга берсинми? Не кунларга қолди ўзи?

... Орадан ўн кунча вақт ўтди. Кампир энди пенсия тўғрисида оғиз очмас, ўғли ҳам ўзини ҳеч гап бўлмагандай тутарди.

Тонглар осуда отиб, оқшомлари тинч тугарди. Неваралари ҳар доимгидек ҳовлини бошларига кўтаришар, келини ошхонада куймаланар, хуллас, одатдаги оддий ва бахтиёр кунлар ўтиб борарди. Шундай кунларнинг бирида...

Ўғил келса, кампир айвонда йиғлаб ўтирибди: «Суддан қоғоз келди...»

Ўғил кампирни юпатган бўлди, кейин ўзини оқламоқчи бўлди: «Ўзингиз пенсия оламан деб қўймадингиз-ку!»

... Эртаси куни кампир ўғлининг қистови билан уч қўшни (гувоҳлар!) ҳамроҳлигида судга борди.

Судья бўйинбоғи устига бақбақалари қат-қат бўлиб осилиб тушган сап-сариқ киши экан.

— Сиз — гражданка Мосолмонқулова Ойниса...

— Мусулмонқул дегин, болам...

— Ёзилганини ўқияпман... Гражданка Мосолмонқулова Ойниса... турмуш ўртоғингиз ҳисобланмиш Мосолмонқулов Ваҳобиддин билан биргаликда қирқ йил яшаганлигингиз факти тўғрими?

— Болам, қирқ йил яшаганинг тўғрими деб нега сўрайсан? У пайтларда загс деган нарса бўлмаган. Ундан кейин раҳматли чолим мени бир парча қоғозга алмаштирган эмас. У пайтларда қоғоз кўрсатмасанг ҳам турмушинг ҳалол бўлганига одамлар ишонишган.

— Демак, тўғри...

— Худога шукур, ўғлим бор, ўғлимдан катта қизларим бор, чолимни судга бериб пенса олсам... Бунинг ҳам жавоби бор ҳали...

— Бу нимаси? Ариза бердингиз, судга келдингиз, пенсия керакмасми?

Кампир кўзининг ёшини яшириш учун рўмолининг учини тишлаганча ташқарига йўналди.

Орқадан судьянинг овози эшитилди:

— Давом эттирамизми? Гувоҳ Воҳид Ваҳобиддинович Мосолмонқулов! Онангиз ҳисобланмиш Мосолмонқулова Ойнисанинг отангиз ҳисобланмиш Мосолмонқулов Ваҳобиддин билан қирқ йил яшаганлиги ва ўзингиз уларнинг ўғли эканлигингиз фактини тасдиқлайсизми?

... Орадан икки ой ўтгач, татар почтальон Мосолмонқулова Ойниса деб йўқлаб келди ва ўн саккиз сўм пенсия пули ташлаб кетди...

Рисолат ТОШПУЛАТОВА.
Тошкент шаҳри.

САДОҚАТ

Бу уйнинг эшиги сабрдан,
Бу уйдан армонлар анқийди.
Дераза йўлларга термулиб,
Соғинчдан аянчли қалқийди.
Деворга осилган патир нон —
Вужуди тош қотган тоза руҳ.
Ранглари оқарган тўрт девор
Бемажол жовдираб тортар уҳ...
Бу уйнинг гуллари заъфарон,
Ҳар тонгда кўз ёши тўкади.
Тоҳ мудраб қолишса бардошлар
Хотира чокини сўкади.
Чувалиб кетади хотира,
Сабрдан садоқат ясайди.
Бу уйда тенги йўқ бир хилқат —
Қанотсиз фаришта яшайди.

Меҳриниссо АБДУРАҲМОНОВА,
Жиззах.

РАЙҲОНЛИ ТУН ОҚАР...

Йўлларим шаҳарга бош олиб кетар
Гиёҳлар тўхтайди остонасида.
Рангин капалаклар учолмай ҳалак,
Гул хушин йўқотган мастоналикдан.
Гиёҳлар қитиқлар кўзи туёғин
Қизалоқ югурар адирма-адир.
Оқшом сув сепилган ҳовли ичидан
Райҳонли тун оқар...

Холмурод АБДУРАҲМОН,
Сурхондарё.

СИР

Ишонган тоғиму,
Болам билмайди.
Барча дўсту-ғаним —
Олам билмайди.
Дилимда пинҳону,
Улкан қанотсан.
Фарзандим ҳаётда
Менга нажотсан.

Неъмат ОРИПОВ.

УДДАБУРОН

— Уф чарчадим —
деб қолди,
Йўлда она толиқиб.
Музқаймоқ сотаётган,
Дўкончага бир боқиб,
Бир мақсадни ўзича,
Қаюм — айёр ўйлади.
Гўё раҳми келгандек,
Онасига сўйлади:
«Мана стул дам олиб,
Ўтирайлик ойижон».
Лекин бекор ўтирмай,
Музқаймоқ ер
Қаюмжон.

Рустам ЭГАМ,
Андижон.

Ширкатчилар хонадони

(Ҳажвия)

ҲОЗИР рўзнома ўқисанг ҳам, телевизор кўрсанг ҳам, радио эшитсанг ҳам гап қайта қуриш ҳақида кетади. Кўчаларда одамдан ширкатлар кўп. Йўлини билган кишининг ошиғи олчи бўлиб қолди.

Отам ҳам ҳаш-паш дегунча ширкат тузиб олди. Ҳар куни қўлбола сомса пиширади. Қиммат эмас, донаси эллик тийин! Бир кун туз еган жойга қирқ кун салом бер деганларидек, сомсадан битта еб кўрсангиз, тамом, мазаси оғзингиздан қирқ кунгача кетмайди! Ҳар куни бизнинг сомсахонага келганингизни ўзингиз ҳам билмай қоласиз.

Мен ҳам отамнинг атрофида гирдикапалак. Ширкат чой дамлаб юрибман. Мактабдан келаману шу ерга чопаман. Мактабда ҳам бекор юрганим йўқ. Отамдан ўрганган тажрибаларимни синаб кўряпман. Танаффусларда бир дона сигаретни йигирма тийиндан пуллаб, ёш кашандаларнинг ҳожатини чиқаряпман, билмаганларга ўргатяпман.

Яқинда ўзим тўплаган пулларни отамга бердимда, велосипед олдиртирдим. Ҳозир қишлоғимиз болалари атрофимда асаларидек айланишгани-айланишган. «Мени миндир» деганининг сони мингта! Майли, минсанг мин дейман, лекин аввал ўн тийин чўз! Кўписи зипиллаб уйидан танга олиб келади. Пули йўқлари оғзининг сўлагини оқизиб судралгани-судралган. Гоҳида уларга раҳмим келиб, бир халта ўт териб бериш, молларга қараб, тагини тозалаш эвазига катайса қилдираман. Ана шунақа, кичкина фермерча бўлиб, қўлни орқага қилиб, иш буюриб юрибман ҳозир.

Отам у томонда, биз бу томонда — ширкатчи! Айниқса таътил кунлари қўл-қўлга тегмайди! Яқинда ширкат тўгарак очиб, велосипед минишни билмаганларга ҳайдашни ўргатдим. Тўгаракка аъзо бўлиш қийин эмас, бадали уч сўмгина, холос. Ҳозир тўгаракка ёзилганлар ўнтадан ошиб кетди. Кеча отам ишларимни кўриб: «Баракалла, ота ўғил!» деди.

Каллада яна битта фикр кўршапалакдай айланиб юрибди. Ҳовлимизда бир эски ҳовуз бор. Шуни сал-пал тозалаб, сув қуйсам-да, бу ерда ҳам ширкат чўмилиш ташкил қилсам ажойиб бўларди-да! Ҳозир ўртоқларни чақириб ҳовузни тозалаш ниятидаман. Яқин орада бу ҳам ишга тушса керак!

Ҳув жўралар, биз томонга йўлингиз тушса, маза қилиб велосипед минишга, мириқиб чўмилишга марҳамат қилинг. Билмасангиз ўргатаман қиммат эмас, майли Сиз учун, меҳмонлар учун арзон қиламиз! Келиб қолинг!..

Сафар ҚУРБОНОВ.

⊙ Ёш адиблар ижод намуналаридан ташкил топган ушбу саҳифани «Оқшом» мухбири Давлатмурод САЪДУЛЛАЕВ тайёрлади.

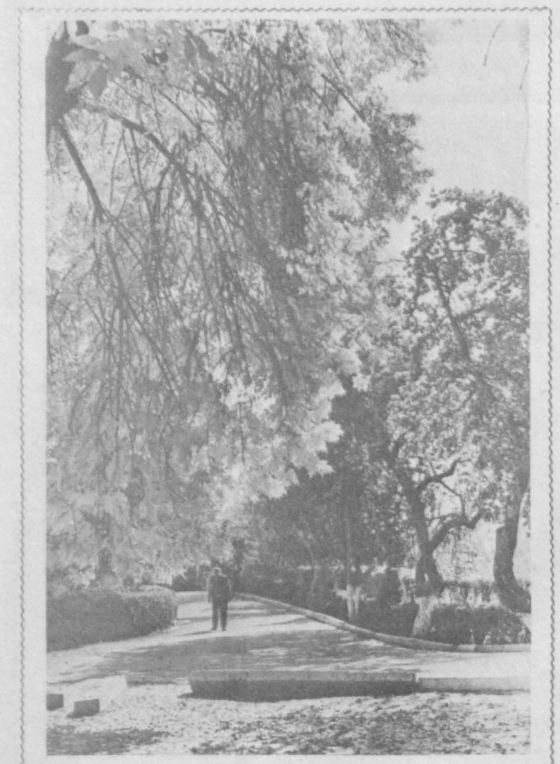

КУЗ.

С. Маҳкамов сурат-лавҳаси.

Товланадиган тош сирлари

ҚИРОЛЛАР ТОЖИНИ БЕЗАГАН

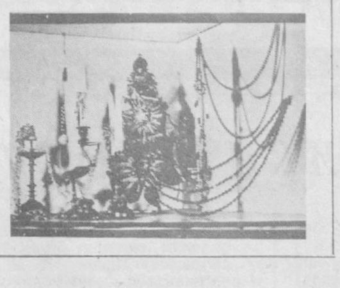

ЛОЖУВАРД қимматбаҳо жавоҳирлардан бўлиб, у содалит гуруҳига мансуб минераллар қаторига киради. Уни илгари сапфир деб, ўн саккизинчи асрдан бошлаб эса лазурит (ложувард) номи билан атай бошлаганлар.

Ложувард энг қадимдан маълум бўлган жавоҳирлардан бири бўлиб, унинг асосий ватани Афғонистон, Хитой, Миср, Византия ва Рим эди. Ложуварднинг кимёвий таркиби бирмунча мураккаб бўлиб, унинг таркибида натрий, кальций, алюмо-силикатлар ва олтингугурт бириккан бўлади. У симметриянинг гексатетраэдрик синфида куб сингониясида кристалланади. Ляписъ-лазурь номли жинслар таркибида майда ва ўртача донадор агрегатлар ҳолатида учрайди. Ложувард жанубий осмон рангида товланиб, шишасимон ялтирайди. Табиатда у мўртроқ ҳолда бўлади. Зичлиги ҳам унча юқори бўлмай, ультрабинафша нурларида кучсиз заргалдоқ, тўқ-зангори, оч-қизил бўлиб товланади. Афғонистон ложуварди бинафша-кўкиш, осмонранг, зангори, яшил-кўкиш, сариқ рангларда товланади. Бадахшон (Афғонистон) ложувардининг баъзи хилларида пирит қўшимчаси учрайдики, бундай аралашма тошга олтин мавжларини ато этади. Байкал кўли атрофидан олинувчи ложувардда оқ нуқталар ёки йўл-йўл товланадиган гўзал шаклларни кўриш мумкин. Ложувард қиздирилганда унинг ранги янада қуюқлашганлиги сезилади. Ўн еттинчи асрда нашр қилинган арман китобларида «Ҳақиқий ложувард ўн кун оловда қиздирилганда ҳам ўз рангини йўқотмаслиги керак», дейилган гаплар ҳам бор. Совет геолог олими А. Е. Ферсман Байкал ложувардини юқори баҳолаган эди. Унинг оптик эффектли «астеризм» ва «мушук кўз» турлари айниқса қимматбаҳо ҳисобланади. Олти қирра бўйлаб товлангани астеризм эффектини бериб, жуда гўзал кўринишга эга бўлади. Шунинг учун ҳам ложуварднинг баъзи хиллари олмос, ёқут, зумрадлар қаторида энг қимматбаҳо тошлардан ҳисобланади. Бундай хиллари «Тошлар календарида» сентябрь ойининг рамзи ҳисобланади. Ложувардлар баъзи турларининг бир карати 2000 долларга бориши ҳам бежиз эмас.

Ложувард Қадимий Мисрда, Месопотамия, Юнонистон, Ўрта Осиё, Шри Ланка, Бирма, Италия каби мамлакатларда асосан заргарлик буюмлари сифатида жуда қадрланганлиги қайд қилинади.

Уйғониш даврида ложувард тошидан шоҳлар учун идишлар, вазалар, гулдонлар, ҳайкалчалар, тумор ва манзарали буюмлар ишлаганлар. Ўн саккизинчи аср охирларигача ложувард фақат Афғонистондагина қазиб чиқарилганлиги туфайли у жуда қимматбаҳолигича қолаверди. 1785 йили Байкалда, 1851 йили эса мамлакатимиздаги Слюдянка ва Малая Бистрая дарёлари бўйлаб, кейинроқ, Чили, АҚШ, Канада, Бирма каби мамлакатларда топилиши уни ишлаб чиқаришни маълум даражада кўпайтирди. Аммо нархи анча юқорилигича қолаверди. Помирдаги ложувард конидан олинувчи жавоҳир Афғонистоннинг Бадахшон кониникидан қолишмаслиги энди кўпчиликка маълум. Мамлакатимизда ва чет элларда Помир ложувардидан ишланган тақинчоқлар ва бошқа заргарлик буюмлари жуда қадрланади.

Ложуварддан тайёрланган заргарлик ва бошқа буюмларни нафақат Шарқ шоҳлари, балки Европанинг энг машҳур шоҳу сипоҳлари ҳам эъзозлаганлар. Иван Грозний кишига жасорат ато этиши, юракни бақувват қилиши, сезги органларининг яхшиланишига олиб келиши, кўзни яхши кўрадиган, асабни мустаҳкамловчи восита эканлиги учун ложувардни жуда қадрлашини ўша даврдаги Россияда англиялик элчи Жон Горсей эшитганлиги ва бу ҳақда ёзиб қолдирганлиги тарихдан маълумдир.

Дунёга машҳур ложувард жавоҳирларидан бири ССЖИ олмос фондида сақланади, Екатерина II учун махсус тайёрланган бриллиант бут билан давлатнинг олтиндан ясалган рамзий белгиси оралиғига 200 карат оғирликдаги ложувард жойлаштирилган жуда қимматбаҳо тожни кўпчилик меҳмон ва сайёҳлар катта қизиқиш билан томоша қилишади. «Авлиё Эдуард ложуварди» билан «Карл II» номли тошлар Британия қироллигида, АҚШдаги табиий тарих музейи залларида «Ҳиндистоннинг зангори юлдузи» ложуварди 5, 63 карат оғирликда бўлиб, асли Цейлондан қазиб олингандир. Хусрав тахти қошида ҳам олтин билан қайта ишланмаган ложуварддан қилинган жавоҳир сақланар эди. Фиръавнлардан бўлган Тутанхамон қабридан ҳам ложуварддан ясалган туморлар ва турли буюмларнинг топилиши бежиз эмас, албатта. Ленинград Эрмитажида бўлсангиз, у ерда ана шу тошдан ишланган ҳар хил кўринишдаги нозик дид ҳамда бадиий юксакликда ишланган асарларни кўришга муяссар бўласиз. Людовик XIV га тегишли 14 буюмдан иборат ложувард идишлар 1600 йили бўлиб ўтган Генрих IV билан Мария Медичи тўйларидан бери Флоренцияда сақланиб келинади. Хитой, Эрон, Бирма, Цейлон (ҳозирги Шри-Ланка), Ҳиндистон, Миср каби мамлакатлардаги машҳур тошларни ҳам эслатиб ўтиш мумкин.

Асримизда олимлар сунъий ложувардни яратишга ҳам эришишди. Жумладан, сунъий ложувардни 1976 йили П. Жильсон синтез қилиб олди. У бир мунча мўрт бўлиб, таркибида аралашма сифатида кальцит, кварц, содалит гуруҳига кирувчи минералларни сақлайди. Қаттиқлиги ҳам паст бўлиб, тўрт ярим атрофидадир. Бўялган яшма, лазурит, содалит, азурит ва баъзи шишалар ложувард ўрнини босадиган (имитациялайдиган) тошлардан ҳисобланади.

Ложувард ҳақидаги маълумотимизни унинг кўп минг йиллар давомида кишиларга гўзаллик рамзи, меҳр-оқибат белгиси, бойлик тимсоли ва қолаверса, кўпчилик учун табиатнинг ажойиб инъоми сифатидаги жавоҳир бўлиб келганлигини эслатиш билан якунлаймиз.

Қудрат АҲМЕРОВ,
профессор.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

23-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

3-КЛАСС ТРАМВАЙ ВАГОНЛАРИ ҲАЙДОВЧИСИ.
Ўқиш муддати — 5 ой.

3-КЛАСС ТРОЛЛЕЙБУС МАШИНАЛАРИ ҲАЙДОВЧИСИ.
Ўқиш муддати — 6 ой.

ЎҚИШГА СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДАН ЗАҲИРАГА БЎШАТИЛГАНЛАР, ШУНИНГДЕК 18 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқишга қабул қилинганларга 86 сўм ҳажмида стипендия тўланади.

Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхонадан жой берилади ва шаҳарга прописка қилинадилар ҳамда улар Тошкент шаҳар трамвай ва троллейбусларида бепул юриш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР ҲАР ОЙНИНГ 5, 10, 20, 25 КУНИДА БОШЛАНАДИ.

Билим юрти қошида «В» тоифали ҳайдовчилар тайёрлаш курслари ишлаб турибди.

МАШҒУЛОТЛАР — ГУРУҲЛАР ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ЯКШАНБАДАН ТАШҚАРИ ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин; Тошкент шаҳри, Куйбишев ноҳияси, Красновосточная кўчаси, 3 «а» уй (17«э», 112-автобуслар; 6, 13, 22-трамвайлар; 8, 18-троллейбусларнинг «Красновосточное» депоси).

Телефон: 53-38-93.

ИЛМИЙ МУАССАСАЛАР, ЎҚУВ ЮРТЛАРИ, КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР ВА

ШИРКАТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССЖ Фанлар Академиясининг

МАРКАЗИЙ ИЛМИЙ АСБОБСОЗЛИК ЛОЙИҲА-КОНСТРУКТОРЛИК ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИ ҚОШИДА
ЎЛЧАШ ВОСИТАЛАРИ ВА ИЛМИЙ УСКУНАЛАРНИ

ИЖАРАГА БЕРИШ МАРКАЗИ ИШЛАБ ТУРИБДИ.

ҚУЙИДАГИЛАР ИЖАРАГА БЕРИЛАДИ:

— Барча маркалардаги осциллографлар;
— СК-4-55, СК4-58 спектр таҳлилчилари;
— ИШВ-1, Х-5-10 шовқин коэффициентини ўлчагичлар;
— И2-26 вақт оралиқларини ўлчагичлар;
— Д3-32, ТТ-4134А аттенюаторлари;
— Г2-57 шовқин генераторлари;
— Г3-109, Г3-112, Г3-111, Г3-117, Г3-118 сигнал генераторлари;
— Г5-54, Г5-56, Г5-60, Г5-72 импульс генераторлари;
— махсус намуналардаги Г6-26, Г6-31 сигнал генераторлари;
Ч3-34, Ч3-44, Ч3-45, 43-46, 43-54, 43-57 частота ўлчагичлари;
— 46-31 частота синтезаторлари;
— И1-14, И1-15 синаш импульсларининг генераторлари;
барча маркалардаги милли ва рақамли вольтметрлар;
— ВМ-538 импеданс ўлчагичлари;
— ВМ-518; Ф-4800 мультиметрлари;
— Ш-4313, Ш-300, Ш-301, Ш-302 аралаш асбоблари;
Е7-8, Е7-11, Е7-12 сиғим ва индуктивлик ўлчагичлари;
— Ш-34 рақамли омметрлари;
— Е6-16 мегоометри;
— Е6-13А тераомметр;
— Б5-21, Б5-29, ВБ-30, В5-31, Б5-44, Б5-45, Б5-46, Б5-47, Б5-48, Б5-49, Б5-50, Б7-4, ТЕС-14, ТЕС-20, ТЕС-41, ТЕС-5010, ТЕС-5060, ТЕС-1300, Б2-3 қувват манбалари;
— КСП-2, КСП-3, КСП-4, КСМ-2, КСМ-4 мувозанатлашган кўприклари ва потенциометрлари;
— Н-306, Н-307/I, ПДПЧ-002 графа қургичлари;
— Н-338-1П, Н-338-4П, Н-338-6П, Н-3031/1, Н-3031/6 ўзиёзар асбоблари;
— кўп сарҳадли Н-339 акмерметрлари;
— Н-391, Н-392, Н-399 микроамперметр-милливольтметрлари;
— РН-673 лаборатория милливольтметрлари;
— СФ-26 спектрофотометри;
— ОН-404 потенциостати;
— МБС-9 биологик микроскоплари;
— И-102, ЭВ-74 кўчма иономерлари;
— ВЛР-20, ВЛР-200, ВТ-50, ВТ-500 тарозулари;
— Р-5025 сиғим кўприклари;
— Р-5021, Р-5079, Р-5058 ўзгарувчан ток кўприклари;
— Р-5057 индуктивлик магазинлари;
— Р-5115, Р-5101 индуктивлик ўлчовлари;
— Р-4830/1, Р-4830/2, Р-4831, Р-33, Р-4001, Р-4002 қаршилик магазинлари;
— У3-29, У3-33, У5-11, У5-9, УТИ-1, У5-10 кучайтиргичлари;
— Ц-4323, Ц-4324, Ц-4341, Ц-4352, Ц-4354, 43101 аралаш асбоблари.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Академиклар шаҳарчаси, Марказий илмий асбобсозлик лойиҳа-конструкторлик технология бюроси («Б» ҳудуди).

Маълумотлар олиш учун телефон: 65-94-56.

«ИНТЕЛЛЕКТ» ИЛМИЙ-ТЕХНИКА МАРКАЗИ

ҲАМКОРЛИК ҚИЛИШГА ЧОРЛАЙДИ

СИЗДА КОМПЬЮТЕР БОРМИ?

«ИНТЕЛЛЕКТ» ИЛМИЙ-ТЕХНИКА МАРКАЗИНИНГ МУТАХАССИСЛАРИ КОМПЬЮТЕРНИ ЎҚУВ ЖАРАЁНИДА БЕБАҲО ЁРДАМЧИНГИЗ БЎЛИБ ХИЗМАТ ҚИЛИШИГА КЎМАК БЕРИШАДИ.

Мутахассисларимиз ишлаб чиққан ўзига хос дастурий воситалар қисқа вақт ичида график мультипликация ва матний ахборотни ҳам қўшиб ҳисоблаганда ҳар қандай исталган ўқув курси учун дастурий таъминот яратиш имконини беради.

Бу Сизнинг дарсларингизнинг қизиқарли ва мароқли бўлишини таъминлайди.

Фақат бизнинг марказимиздагина Сиз «Правец-08» СП «Вариант» ЭҲМлари учун «Физика» ва «Чизмачилик» дастурларини ўзлаштириш бобида малакали ёрдам олишингиз мумкин, чунки бу дастурий маҳсулотларни ишлаб чиққан мутахассислар бизнинг марказимизда ишлашади.

Янги компьютер технологияларидан фойдаланган ҳолда ихтиро қилишга ўрганмоқчи бўлган муҳандислар, конструкторлар, аспирантлар, техника олий ўқув юртларининг талабаларига

МАРКАЗ

физика ва техника соҳасидаги билимларнинг автоматлаштирилган банкидан абонентлик фойдаланиши каби —

ЯНГИ ХИЗМАТ ТУРИНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ

Машғулотлар —гуруҳлар тўлишига қараб компьютер технологиясидан фойдаланган ҳолда ихтирочилик услублари бўйича ўтказилади.

ЯНГИ ТЕХНИКАНИ ИШЛАБ ЧИҚИШ БИЛАН ШУҒУЛЛАНАЁТГАН КОРХОНАЛАР, КОНСТРУКТОРЛИК БЮРОЛАРИ, ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТЛАРИНИНГ ДИРЕКТОРЛАРИГА!

МАРКАЗ «ЯНГИ ТЕХНИКАВИЙ ЕЧИМЛАРНИ ИЗЛАБ ТОПИШНИНГ АВТОМАТЛАШТИРИЛГАН СИСТЕМАСИ» ДЕБ НОМЛАНГАН ЎЗИГА ХОС ДАСТУРИЙ МАҲСУЛОТНИ ТАВСИЯ ЭТАДИ!

Бу системадаги билимлар базаси Сизнинг корхонангизнинг соҳавий йўналишини ҳисобга олган ҳолда тўлдирилади.

Марказ янги техника, технология, бошқа маҳсулотлар ёки хизматларни яратиш ва ишлаб чиқиш билан машғул бўлган вақтинчалик илмий-техника жамоаларини ҳамкорлик қилишга таклиф этади (тўловлар ҳажми — 75-80 фоиз).

Маълумотлар олиш учун телефон 32-74-39.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА ҚАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАРНИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ МОТОР ЗАВОДИГА

— рақамли дастур билан бошқариладиган дастгоҳларнинг операторлари, автомат линиялар ва агрегатли дастгоҳларнинг созловчи — операторлари, электрон системалар ва рақамли дастур билан бошқариладиган дастгоҳларнинг созловчи — операторлари, назорат — ўлчаш асбоблари ва автоматика бўйича чилангарлар, таъмирловчи — чилангарлар.

Завод шартнома асосида юқоридаги касблар бўйича ходимларнинг малакасини ўзгартиради ва ўқитади, Таълим «КАМАЗ», «ВАЗ», «ГАЗ» ва ҳоказо турдош ишлаб чиқаришларда ўтказилади. Ўқиш муддати — 3 ойгача. Ўқиш вақтида аввалги иш жойидаги ўртача ойлик маоши сақланиб қолади;

муҳандис — конструкторлар, технологлар, механиклар, электрончилар; болалар велосипедлари, мотоамортизаторлар, янги халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилишини ташкил этиш учун;

токарлар, штамповчилар, газ-электр пайвандчилар, механика—йиғув ишлари чилангарлари, саноат ускуналарини таъмирловчилар, эритувчи-қуювчилар, фрезерчилар, сайқалловчилар, бўёқчилар, техника назорати бўлими назоратчилари, консерваловчи-жойловчилар.

Ихтисоси бўлмаганлар заводда ёки Автомобиль-қишлоқ хўжалиги машиналари вазирлигининг илғор корхоналарида бирор касб эгаси бўлиши мумкин. Ўқиш муддати —2 ойдан 6 ойгача. Ўқиш пайтида ойига 100 сўмдан стипендия берилади. Меҳнатга ишбай-мукофотли, вақтбай мукофотли ҳамда билвосита-ишбай нарх-наволар бўйича ҳақ тўланади.

Ўқишдан кейин иш ҳақи 200 сўмдан 500 сўмгача.

1991—92 ЙИЛЛАРДА ЗАВОД ХОДИМЛАРИ УЧУН «БАХТ» МИКРОРАЙОНИ ҚУРИЛАДИ.

Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар, 3—5 йил мобайнида уй берилади.

ХИЗМАТ АВТОБУСЛАРИ ҚАТНАБ ТУРИБДИ.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Оҳангарон шоссеси, 2-уй, 110 «э» автобус, 172-маршрутли такси метронинг «М. Горький» станциясидан қатнайди; «Тошкент мотор заводи» бекати («Бахт» кўли). Телефон 98-47-77.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИ

22, 23, 24 НОЯБРЬ СОАТ 19.00 да

ҲАМЗА НОМИДАГИ ДАВЛАТ МУКОФОТИНИНГ СОВРИНДОРИ, ЖУМҲУРИЯТДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН

«ЯЛЛА» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари Ўзбекистон ССЖ халқ артисти Фаррух ЗОКИРОВ.

Чипталар соат 11.00 дан сотилмоқда.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

25, 26, 27, 28 НОЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА
ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТ ЖАМҒАРМАСИ
ЎЗБЕКИСТОН ЛКЁИ «ЁШЛАР УЙИ»
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОСИ ҚЎМИТАСИ

«ПУШЕН» овоз ёзиш студияси ҳамкорлигида

АНЪАНАВИЙ

«КАМОЛОТ—90»

ЖУМҲУРИЯТ КЎРИК-ТАНЛОВИНИ ЎТКАЗАДИЛАР

ЯНГИ ОВОЗ ВА ЯНГИ ИҚТИДОР СОҲИБЛАРИНИНГ ЭНГ ЯНГИ ҚЎШИҚЛАРИНИ БИРИНЧИ БЎЛИБ СИЗ ШУ ЕРДА ТИНГЛАЙСИЗ.

Сиз ўзингизга янги санъат юлдузини кашф этиб, ўз севгилингизга биринчи бўлиб янги қўшиқ ҳадя этасиз.

Ва ниҳоят 10 ва 11 декабрь кунлари соат 16 ва 19.30 да сиз «КАМОЛОТ-90» кўрик-танлови ғолибларининг ҳисобот томошаларида иштирок этиб, санъат соҳибларининг ижодлари билан чуқурроқ танишиш имкониятига эга бўласиз.

КЎПЧИЛИК БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат қилиш учун телефонлар: 45-93-63, 41-45-20.
Чипталар соат 11 дан бошлаб сотилади.

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати

ЖУМҲУРИЯТ ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИДА

1990 ЙИЛ 25 ДЕКАБРДАН 1991 ЙИЛ 6 ЯНВАРГАЧА

ЯНГИ ЙИЛГА АТАЛГАН САҲНА АСАРИ, АРЧА АТРОФИДА АЖОЙИБ ВА ҒАРОЙИБ ОММАВИЙ ЎЙИНЛАР РУС ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА НАМОЙИШ ЭТИЛАДИ.

Корхона ва муассасалардан жамоа бўлиб кириш учун буюртмалар қабул қилинади.

Касса соат 10.00 дан 18.00 гача ишлайди.

Дам олиш кунлари — душанба ва сешанба.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 56-73-95, 56-73-98.

Манзилгоҳимиз: Космонавтлар шоҳкўчаси, 1-уй.

Ўзбекистон ССЖ театр арбоблари уюшмаси

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

1,2 ДЕКАБРЬ СОАТ 16.00 ВА 19.30 ДА

«ЎЗБЕКИСТОН ЮЛДУЗЛАРИ» ТЕАТР СТУДИЯСИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

«НАВО» АНСАМБЛИ

хонандалар: Кумуш РАЗЗОҚОВА, Ҳасанбек ва Ҳусанбек ЖУРАЕВЛАР.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — В. БАРАМИКОВ.

ДОНИ ИЛЬЯСОВ ГРУППАСИ

хонандалар: Маъмура ҚУРБОНОВА, Фазлитдин ХОЛМУРОДОВ;

Қизиқчилар: Обид АСОМОВ, Болтабой ТОШМАТОВ;

Концерт ҳомийси «ОСИЁ» ассоциацияси.

Касса соат 11.00 дан ишлайди.

ЖАМОА БУЮРТМАЛАРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг телефонлар: 32-35-53, 45-92-13.

---

30 НОЯБРЬ, 1, 2 ДЕКАБРЬ СОАТ 16 ВА 19.00 ДА

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
БАСТАКОР Андрей ЛИТЯГИН СТУДИЯСИ

машҳур «САРОБ» (яккахон хонандаси — Татьяна Овсеенко), **««БАХМАЛ МАВСУМИ»** (яккахон хонандаси — Анатолий Ильин) **гуруҳлари иштирокида тузилган**

ЯНГИ ДАСТУРНИ НАМОЙИШ ҚИЛАДИ

Билетлар Марказий «ЮБИЛЕЙ» спорт зали кассаларида ва «УЗСПОРТКОНЦЕРТ» бирлашмасида сотилади.

Маълумотлар олиш учун телефон: 39-47-22.

Оммавий талабномалар қабул қилинмоқда.

Ўзбекистон ССЖ Маданият вазирлиги
М. Қориёқубов номли Ўзбек давлат филармонияси

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

5, 6 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.00 ДА

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ХАЛҚ АРТИСТИ

Камолиддин РАҲИМОВ КОНЦЕРТИ

Программани ЎТКИР СИДДИҚОВ олиб боради.

Чипталар сарой кассаларида соат 11.00 дан бошлаб сотилмоқда.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23/XI да **Корсар,** 24/XI да **Риголетто,** 25/XI да **Оловиддиннинг сеҳрли чироғи** (12.00), **Алишер Навоий** (премьера 19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/XIда **Куёв,** 22/XI да **Нажот истаб,** 23/XI да **Хотинлар «гап»идан чиққан ҳангома,** 24/XIда **Олтин девор,** 25/XIда **А. Қодирийнинг Ўтган кунлари.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 21/XIда **Олтин тўй** (театрлаштирилган мусиқали томоша), 22/XIда **Ака-ука совчилар,** 23/XIда **Хотинимнинг эри,** 24/XI да **Нурхон,** 25/XIда **Табассум оқшоми.**

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/XIда **Зиёфат,** 21/XI да **Лақма куёв,** 23/XI да **Майсаранинг иши,** 24/XIда **Фармонбиби аразлади,** 25/XIда **Лақма куёв.**

КИНО

20 НОЯБРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «СИМЛИДАГИ МУҲАББАТ» (16, 18.30, 21.00).

Москва — «МАФИЯ НИНДЗЯГА ҚАРШИ» (17, 19, 20.40).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЧАНГДА ҚОЛГАН ГУЛ» (16, 18.30, 21.00).

М. Шайхзода номли — «ИШҚ ТЎРЛАРИ» (16, 18.30, 20.45).

К. Ёрматов номли — «ШАОЛИНЬ ЛАМАГА ҚАРШИ» (тоқ соатларда).

Восток — «БИРИНЧИ ҚОН» (тоқ соатларда).

21 НОЯБРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «СИМЛИДАГИ МУҲАББАТ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Москва — «МАФИЯ НИНДЗЯГА ҚАРШИ» (11, 13, 15, 17, 19, 20.40).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЧАНГДА ҚОЛГАН ГУЛ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

М. Шайхзода номли — «ИШҚ ТЎРЛАРИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

К. Ёрматов номли — «ШАОЛИНЬ ЛАМАГА ҚАРШИ» (тоқ соатларда).

Восток — «БИРИНЧИ ҚОН» (тоқ соатларда).

А. ҚОДИРИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МАДАНИЯТ ИНСТИТУТИНИНГ ФАЛСАФА КАФЕДРАСИ

фалсафа бўйича номзодлик имтиҳонларига тайёргарлик кўриш ва топшириш учун 1990 йил 1 декабрдан гуруҳлар ташкил қилади.

Машғулотлар 1990 йил 1 декабрдан ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Театр томошабинлари ДИҚҚАТИГА!

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ ҲОВЛИСИДА

томошабинларга қулайлик яратиш мақсадида.

ШАХСИЙ МАШИНАЛАР ТУРАДИГАН ЖОЙ АЖРАТИЛДИ.

Театр маъмурияти.

ЎЗБЕКИСТОН ССЖ ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АДАБИЁТИ **ТАРЖИМОНЛАРИ** УЮШМАСИ

1990 йил 25 ноябрь соат 12 да

уюшма аъзоларини қуйидаги манзилга йиғилишга

ТАКЛИФ ЭТАДИ:

Тошкент шаҳри, Сапёрлар кўчаси, 10 (4002-уй (90-ЖЭК биносида).

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 56-36-58, 54-41-18.

КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

В. И. Ленин номли Совет Болалар фонди Ўзбекистон Жумҳурият бўлимининг **«Тошкент муҳандислик клуби»** хўжалик ҳисобидаги корхонаси

ТУГАТИЛДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қуйидаги манзилда қабул қилинади: 700099, Энгельс кўчаси, 118-уй.

ССЖИ Илмий-тадқиқот жамиятлари уюшмасининг Тошкент вилоят идораси қошидаги «ҲАМКОРЛИК» хизмат ҳамкорлиги ассоциацияси

ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ АССОЦИАЦИЯГА АЙЛАНТИРИЛАДИ

Барча даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қуйидаги манзилда қабул қилинади: 700133, Тошкент шаҳри, Қатортол кўчаси, 60-уй. Телефон 78-95-94.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140, 390 нусхада чоп этилади. **Индекс 64690,** Д — 2201
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.